

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK
KAR

Nyilvántartási szám: ...
... számú példány

A KORMÁNYZÁS ÉS VEZETÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE

**Alkalmazandó:
a 2026/2027 tanévtől felmenő rendszerben**

Szenátusi döntés	Fenntartói döntés
Elfogadta a Szenátus számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó számú határozatával.

Budapest, 2026.

A szakfelelős: Prof. Dr. Kis Norbert, PhD, egyetemi tanár

A szakirányok/specializációk felelősei

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigerazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigerazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. A felsőoktatásban szereshető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló vonatkozó miniszteri közlemény;*
6. Az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet (államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén); **
7. A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Tanulmányi és Vizgszabályzata;
8. A képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás.

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	...
Szenátusi határozat száma:	
Fenntartói határozat száma:	
MAB kód:	...
MAB határozat száma:	MAB 2019/10/VI/13.
OH nyilvántartásba vételi szám:	FNYF/1256-6/2019.
A képzés FIR kódja:	MSZKKRN
A meghirdetés első tanéve:	2024/2025

*nem államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

**államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

Tartalomjegyzék

1. A szak megnevezése:.....	5
2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület.....	5
3. A szak szakirányai/specializációi:.....	5
4. Végzettségi szint:	5
5. A szakon szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:	5
6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák:	5
7. A képzés időtényezői:	8
8. A képzés felépítése	8
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv	8
10. Az előtanulmányi rend.....	9
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere	9
12. A záróvizsga	9
13. A szakdolgozat/diplomamunka	11
14. Az oklevél.....	11
15. A szakmai gyakorlat.....	11
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)	12
17. További szakspecifikus követelmények	12
A tantárgyi programok listája.....	15
TANTÁRGYI PROGRAMOK	16
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv	124
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend.....	126

1. A szak megnevezése:

kormányzás és vezetés mesterképzési szak

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület

államtudományi képzési terület, államtudományi és közigazgatási felsőoktatás

3. A szak szakirányai/specializációi:

-

4. Végzettségi szint:

mesterfokozat (magister, master of arts, rövidítve: MA)

5. A szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

okleveles kormányzás- és vezetésstudományok mestere

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja:

- az államkormányzással kapcsolatos tudást komplexen, az állami erőforrásokat rendszerszemlélettel kezelni tudó, magas szintű tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatot ellátni képes,
- az állami feladatokat nemzetközi és regionális összefüggésekben is értelmezni tudó,
- a közpolitikai stratégiai tervezést és hatáselemzést átfogó ágazati, szakpolitikai költségvetési-gazdasági szemlélettel kezelő,
- a kormányzati modelleket, technikákat, az alapvető közjogi és közigazgatási jogi kereteket ismerő,
- az államszervezet, az államigazgatás hatékony változásmenedzsmentjére képes,
- az állami tevékenységet összehasonlító módszerrel és nemzetközi modellek szerint is szervezni tudó,
- az állami működést meghatározó és befolyásoló társadalmi és politikai, gazdasági és emberi tényezők átfogó ismeretének és megismerésének képességével rendelkező szakemberek felkészítése kormányzati és a közszférában ellátandó vezetői szakfeladatokra.

Az államtudományi képzési terület közös szakmai kompetenciái mesterképzésben:

Tudás:

- Ismeri szakterülete átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontosan kidolgozott határait, a terület legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát, a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódását.
- Ismeri szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Szakterületéhez kapcsolódóan ismeri az alapvető környezeti erőforrások használata és a társadalmi-gazdasági folyamatok közötti összefüggéseket.
- Ismeri a közszolgálatban a saját szakterületén rendszeresített digitális technológiákat és a velük történő kommunikáció módját, továbbá ismeri az adott környezethez megfelelő digitális kommunikációs eszközöket.
- Rendelkezik a szakterületére jellemző szaknyelvi ismeretekkel legalább egy idegen nyelven.

Képesség:

- Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.
- Átfogó megközelítéssel, komplex problémakezelési képességekkel rendelkezik, képes a nagyfokú információfeldolgozásra.
- Képesség az újszerű problémamegoldásokat támogató rendszergondolkodásra, a változásra és annak tervezésére.

- Megfelelően alkalmazza a közszolgálatban a saját szakterületén rendszeresített digitális technológiákat. Képes az IKT-rendszerek használata során a megfelelő biztonsági előírások és szabályok alkalmazására, betartására.
- Legalább egy idegen nyelvet képes megfelelően alkalmazni szakterületén.

Attitűd:

- Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét.
- Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság, a fenntarthatóság, a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Szakmai álláspontjának képviselőként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul, önképzése folyamatos, szemléletmódja révén nyitott az újdonságokra és azok elemző módon történő befogadására, valamint naprakészen követi és munkája során alkalmazza a jogszabályi változásokat. Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt.
- Munkavégzése során a szakmai normákban meghatározottak szerint jár el, továbbá elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt.
- Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, mérlegelési és döntési képesség –, amelyek alkalmassá teszik a vezetői feladatok ellátására.
- A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára. Szakmai hivatástudatából adódóan elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.
- Munkavégzése során önmagával szemben is kritikus és nyitott a megalapozott kritikai észrevételekre, amely szakmai értékrendjét tovább fejleszti.
- A közös munkában eredményre és közösségi konszenzusra törekszik.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén.
- Hatáskörén belül önállóan képes a beosztásából és munkaköréből fakadó javaslatok megtételére, a feladatok kijelölésére és végrehajtásuk előkészítésére és irányítására.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselőként, indoklásában.
- Önálló kezdeményező döntéshozatali képességgel, illetve személyes felelősségvállalással rendelkezik a döntések környezeti és társadalmi hatásaiért a szakmai feladatok teljesítésének megtervezése és végrehajtása során.
- Felelős a szervezetében a feladatok megosztásáért, a szervezeti működésért, eredményességért, a vezetői utasítások kiadásáért, az önálló vezető-irányító munka végzéséért és a hatékony munkavégzésért egyéni és szervezeti szinten.
- Felelősséget vállal a szakterületéhez tartozó szakmai együttműködés eredményességéért, elfogadja annak kereteit, valamint a rá háruló szerepeket, funkciókat és a kooperációból származó felelősséget.

Az államtudományi és közigazgatási felsőoktatás közös szakmai kompetenciái mesterképzésben:

Tudás:

- Részleteiben ismeri a közigazgatás területén alkalmazott jogszabályok megalkotásával kapcsolatos eljárásokat, azok folyamatait, továbbá ismeri a szakterületén alkalmazott jogszabályok összefüggéseit.

Képesség:

- Változatos munkakörnyezetben képes önállóan vagy csapatban átfogó és komplex feladatokat elvégezni.
- Képes kiemelkedő szervezői, koordinációs feladatok végrehajtására, konfliktuselemzésre és konfliktuskezelésre.
- Információs rendszereket integrált és biztonságos módon alkalmaz.

Attitűd:

- Közigazgatási munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezet céljai és érdekei mellett.

Autonómia és felelősség:

- Közhatalmi tevékenysége során mások munkáját értékeli, javaslatokat tesz, és önellenőrzésre képes.

A kormányzás és mesterképzéshez kapcsolódó elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Tudás:

- Ismeri a magyar nemzetstratégia alapkérdéseit.
- Ismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit.
- Átlátja a nemzetközi gazdasági és külgazdasági kapcsolatok alapvető folyamatait.
- Átlátja az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény értékrendszerét.
- Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.
- Ismeri a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitikák tapasztalatait.
- Ismeri az állami versenyképesség jó gyakorlatait.
- Ismeri a kormányzati, gazdaságpolitikai és innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait.
- Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.
- Átlátja az ágazati szakpolitikák tervezésének és érvényesítésének komplexitását.
- Rendelkezik a kormányzati és közigazgatási feladatok közigazdasági és közpénzügyi megalapozásához szükséges tudással.
- Ismeri a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait.
- Ismeri a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit.
- Ismeri a hazai közszolgálati életpályák jellemzőit, a közszolgálatra vonatkozó jogszabályokat és a nemzetközi szervezetekben való alkalmazás feltételeit, valamint a közszolgálati humánerőforrás gazdálkodás összefüggéseit.
- Rendelkezik a vezetői személyiségfejlesztéshez, az etikus és hatékony vezetéshez szükséges tudással.
- Ismeri a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmat, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.

Képesség:

- Szakmai és pénzügyi tervezési dokumentumokat készít komplex szakpolitikai témákban.
- Elkészíti szakpolitikai intézkedések és jogszabályok előzetes és utólagos hatáselemzését
- Konvergens érvelési, egyeztetési és kollektív döntés-előkészítési gyakorlatokat végez komplex szakpolitikai témákban
- Vezetői döntéshez szükséges szemléletet és gondolkodásmódot alkalmaz, vezetői döntéseket hoz.
- Közszolgálati szervezetek és kormányzati szintű fórumok összetett működési és döntési problémáit és dilemmáit értelmezni tudja, képes azok megoldási alternatíváit kidolgozni.
- Képes meggyőzőképességét, hatékony kommunikációs és íráskészségét alkalmazni a rá bízott feladat elvégzése során.
- Képes az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvén szakmai tárgyalásokat lefolytatni.
- Munkabírás, monotoniatűrés jellemzi.

Attitűd:

- Magára és másokra nézve is érvényesíti a közszolgálati hivatás-etika elveit és szabályait.
- Nyitottan, kritikusan és tárgyyszerűen értékeli környezetét és mások megnyilvánulásait.
- A köz szolgálatát erkölcsi kötelességnek tekinti, elkötelezettséggel és önzetlenül viszonyul

a közügyekhez

– Megnyilvánulásaiban a tisztesség, a másokkal szembeni tisztelet, a belső integritás jelenik meg

– Intuíció és módszeresség jellemzi.

– Empátia, érzékenység jellemzi a társadalmi problémákkal szemben.

Autonómia és felelősség:

– Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

– Maga mellé tudja állítani munkatársait, őket új célokra inspirálni, értük és velük dolgozni vezetőként is.

– A feladatokat delegálni tudja, a felelősséget el tudja osztani, képes bizalmat adni és mások bizalmát elnyerni.

– A vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

– Törekszik a példamutatásra.

7. A képzés időtényezői:

A képzési idő félévekben:

4 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	120 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	3600
Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben (átlagos kreditszám):	30 kredit
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 248.5 tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan 17.75 tanóra, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 17.75 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben (átlagos tanóraszám)	átlagosan 113 tanóra
Szakmai gyakorlat(ok) időtartama:	-

8. A képzés felépítése

8.1. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma:

10 kredit

8.2. Szakmai gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma:

4 kredit

8.3. A szakirány elvégzésével összegyűjtendő kreditek minimális száma:

-

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában

a) a tantárgyak Neptun-kódját,

b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény),

c) a meghirdetés féléveit,

d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,

e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket,

f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);

g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.

A tanóratípusok rövidítései:

- előadás: EA
- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ
- további szükséges rövidítések

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend). Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:

- szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
- a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
- a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen.

Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet.

A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

Az értékeléstípusok rövidítései:

- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))))
- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))))
- beszámoló: B
- projektfeladat: PF
- alapvizsga: AV
- szigorlat: SZG
- komplex vizsga: KV
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:

- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontja határozzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek

mindenben eleget tett
- a bírálaton részt vett szakdolgozat/diplomamunka

12.2. A záróvizsga részei

A záróvizsga részei:
- a diplomamunka eredményes megvédése;
- a szóbeli komplex záróvizsga.

A záróvizsga két részből álló, komplex jellegű számonkérés. Első része a bírálaton részt vett diplomamunka védeése és értékelésének megállapítása. A záróvizsga bizottság tehát külön, ötfokozatú érdemjegyet ad a disszertációra.

A védeés során ismertetni kell:

- a diplomamunka címét, készítőjének nevét, a konzulens nevét;
- a témaválasztás indokolását, a diplomamunka felépítését, a tárgyalt téma fontosabb összefüggéseit;
- a készítő által legfontosabbnak tartott fejezet, rész ismertetését;
- a bírálók által feltett kérdésekre adott választ.

A záróvizsga második része olyan - szóbeli, írásbeli, gyakorlati vizsgarészekből álló - vizsga, amely alkalmas a képzési és kimeneti követelményekben előírt kompetenciák elsajátításának értékelésére, az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek, képességek ellenőrzésére és értékelésére. A záróvizsga bizottság célja megbizonyosodni arról, hogy a hallgató a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A vizsgatételek kiterjednek a mesterképzés összes ismeretkörének a tématerületeire.

A szóbeli vizsgán értékelendő kompetenciák:

- az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása;
- a téma kifejtésének logikus felépítése, a szaknyelv helyes alkalmazása;
- a hallgató szakirodalmi rendszerező és lényeglátó képessége;
- probléma-elemzés képessége,
- a megválaszolendő kérdések érvekkel, számvetésekkel, indoklással történő alátámasztásának helyessége; szakmai érvelés és összetett gondolkodás képessége,
- szakemberekkel történő világos kommunikáció és érvelés.

A szóbeli vizsgának nem célja és nem az értékelés tárgya a tankönyvi, illetve szakirodalmi ismeretanyag tételes ismerete, nincs előre tételezett válaszminta, illetve kötelező szakirodalom.

A felkészülés nem igényli a képzés során használt tananyagok újratanulását, illetve nem ismételt számonkérést jelent. A hallgató kompetenciáinak jobb érvényesüléséhez mindig hasznos lehet a mesterszakon folytatott tanulmányok során felhasznált tananyag áttekintése, de a felkészüléshez ez nem elvárás.

A szóbeli vizsga értékelésének szempontjai:

- a hallgató egy végzett kormányzás - és vezetéstudományok mestertől elvárható szintű általános szakmai tájékozottsággal rendelkezik a kormányzással és vezetéssel összefüggő kérdésekben,
- ismeri és átlátja a magyar és nemzetközi stratégiák alapkérdéseit, az intézményrendszert, a jó gyakorlatokat,
- szakmai elemzési, érvelési és kommunikációs képességei megfelelő szintű,
- és összességében a Bizottság szerint elégségesen/közepesen/jól vagy kiválóan (vagy elégtelenül) felkészültnek tekinthető a kormányzati igazgatás és közigazgatás számára vezetői feladatellátásra.

A hallgatók a feleletükre egy ötfokozatú érdemjegyet kapnak.

12.3. A záróvizsga eredménye

A záróvizsga eredménye megállapításának módja.

A TVSZ értelmében a záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen. A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni.

A záróvizsga eredményét – a részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint:

$$Zv\ddot{O}=(Dm + Zv) / 2$$

Azaz a záróvizsga összesített eredménye a diplomamunkára adott egy osztályzat és a záróvizsga szóbeli részére (a több elemből álló záróvizsga esetén az elemek értékelésének egész számra kerekített átlaga) adott egy osztályzat összegének egyszerű számtani átlaga.

13. A szakdolgozat/diplomamunka

A szakdolgozat/diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

A szakdolgozat/diplomamunka tantárgya(i):

- ÁKVMDM001, Diplomamunka készítés, 10 kredit;

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele az eredményes záróvizsga.

14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítését az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:

- a) a záróvizsga összesített eredménye ($Zv\ddot{O}$)
- b) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagainak átlaga: $(Zv\ddot{O} + (\ddot{A}1+\dots+\ddot{A}n)/n) / 2$

Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték:

- a) kitűnő, ha az átlag 5,00
- b) jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- c) jó, ha az átlag 3,51-4,50
- d) közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.

15. A szakmai gyakorlat

A hallgatónak – a szabadon választható kreditek terhére – lehetősége van egy legalább 6 hét időtartamú szakmai gyakorlatot teljesítenie.

A szakmai gyakorlat egy olyan tanulási folyamat, amely egyszerre gyakorol hatást a hallgató tanulási és karriercéljaira. A szakmai gyakorlat során a hallgató megismeri a választott szervezet felépítését, működési mechanizmusát és beágyazottságát, illetve a mindennapi munkafolyamatokat. A szakmai gyakorlat célja, hogy a hallgató a képzés során megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteket alkalmazza és munkatapasztalatok révén azokat elmélyítse. A hallgató a szakmai gyakorlat zárásaként rövid összefoglalót készíthet a szervezetenél szerzett tapasztalatokról, elvégzett feladatokról, amelyet csatol a szervezeti egység vezetője, vagy a szakmai gyakorlatot felügyelő személy által aláírt szakmai gyakorlati igazoláshoz.

Szakmai gyakorlat végrehajtására az egyetemmel együttműködési megállapodást kötött

szakmai gyakorlati helyen van lehetőség. A szakmai gyakorlat végrehajtásáról a választott szervezet és a hallgató együttműködési megállapodást, szükség esetén hallgatói munkaszerződést köt. Amennyiben az egyetem a választott szakmai gyakorlati hellyel korábban együttműködési keretmegállapodást kötött, a hallgatónak elegendő a szakmai gyakorlati hely képviselője által aláírt befogadó nyilatkozatot leadnia a kar szakmai gyakorlati referensénél.

A szakmai gyakorlat teljesítése a „szakmai gyakorlat” tárgy felvételével és a megfelelően kiállított teljesítési igazolással dokumentálandó. A szakmai gyakorlat teljesítéséről részletes értékeléssel ellátott igazolás készül, amelyet a hallgató a szakmai gyakorlat lejártja után az Oktatásszervezési Osztályon ad le. A szakmai gyakorlat folyamán a szakmai gyakorlati hely döntése alapján munkanapló vezethető.

A szakmai gyakorlattal egyenértékű az állami feladatot ellátó szervezetenél a mestertanulmányok ideje alatt, foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében végzett legalább 3 hónap időtartamú munkavégzés. Az igazolást a munkáltató állítja ki, a munkáltató és az Egyetem között együttműködési megállapodás megkötése nem szükséges. A munkáltató „állami feladatot ellátó szervezeti” minősítéséről a szakfelelős a hallgató kérelmére írásban nyilatkozik, amelyet a hallgató az igazolással együtt az Oktatásszervezési Osztálynak nyújt be a szakmai gyakorlat munkatapasztalattal történő kiváltására vonatkozó kérelemben.

A szakmai gyakorlat tantárgya:

- ÁKVMASZGYM001, Szakmai gyakorlat, 4 kredit

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

A kormányzás és vezetés mesterszakon tanulmányokat folytató hallgatók számára is lehetőséget kívánunk biztosítani – elsősorban – az ERASMUS+ nemzetközi hallgatói mobilitási programokba történő csatlakozásra. A program a külföldi szakmai kapcsolatok kiépítésére és ápolására ösztöndíjat juttat azoknak a hallgatóknak, akik beszélnek idegen nyelveket és kiemelkedő teljesítményt mutatnak fel. A szakon a hallgatói mobilitás is fontos cél melyet kommunikálunk az oktatóink felé is, az oktatók támogató hozzáállásának biztosítása (ösztönzés, vizsgakövetelmények formálása, tanulmányok beszámítása) érdekében.

Az ERASMUS+ program az egyetemek közötti kétoldalú egyezmények újra kötésével jár, így az elérhető partnerintézmények listája folyamatosan bővül.

A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az Egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben.

A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező, vagy a szabadon választható tárgyak körébe.

A 2. és a 3. szemeszter a legideálisabb a külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Szakirányválasztás feltételei

-

17.2. Szigorlat/alapvizsga/komplex vizsga

-

17.3. Kritériumkövetelmények

Ludovika Fesztivál Szabadegyetem

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei

17.4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe az államtudományi, jogi, gazdaságtudományi, társadalomtudományi képzési területen, illetve az ezekhez besorolható, de már megszűnt vagy átalakult szakokon, illetve képzési ágakban szerzett

felsőfokú végzettség.

17.4.2. A 17.4.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

17.4.3. A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi ismeretkörökből:

- társadalomtudományi ismeretek maximum 10 kredit,
- állam- és jogtudományi ismeretek maximum 10 kredit,
- általános (köz)igazgatási ismeretek,
- közpolitikai ismeretek maximum 10 kredit,
- szakigazgatási ismeretek maximum 10 kredit,
- pénzügyi-, közgazdasági- és államháztartási ismeretek maximum 10 kredit,
- közszolgálati és munkajogi ismeretek maximum 10 kredit,
- nemzetközi és európai uniós ismeretek maximum 10 kredit,
- kommunikációs ismeretek maximum 10 kredit,
- informatikai alapismeretek maximum 10 kredit,
- vezetési ismeretek maximum 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy legalább 50 kredittel rendelkezzen a jelentkező. A mesterképzésbe való belépéshez szükséges kreditekből 25 kredit munkatapasztalat vagy nem formális tanulás eredménye alapján is beszámítható.

A hiányzó krediteket a tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni. A hiányzó krediteket az első két aktív tanulmányi félév alatt kell teljesíteni. Az NKE TVSZ 10. § (6) bekezdés alapján amennyiben a hallgató a mesterképzésbe való felvétel feltételeként előírt tantárgyak kreditjeit az első két aktív tanulmányi félév alatt nem szerezte meg, intézkedni kell hallgatói jogviszonyának tanulmányi elégtelenség miatti megszüntetéséről.

A hiányzó krediteket a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság által az előzetes kreditelismerési eljárás során hozott határozatban megjelölt tantárgyak teljesítésével szerezheti meg a hallgató. A Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság – a hallgató előzetes tanulmányait és az előzetes kreditelismerési eljárásban bemutatott teljesített tantárgyait figyelembe véve az alábbi tárgyak közül írhat elő előtanulmányi kötelezettséget:

- ÁKKTB04 Általános szociológia
- ÁKNGTB01 Mikroökonómia
- ÁAÖKTB01 Alkotmányjog
- ÁEUTTB01 Európa tanulmányok
- HHKLU01 A honvédelem alapjai
- ÁKPTB02 Közpénzügyek és államháztartástan, pénzügyi jog
- Politikaelmélet
- Közigazgatási informatika és információrendszerek
- ÁEKMTB04 Jogi alapismeretek

17.5. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások

A képzésben alkalmazni tervezett oktatási-tanulási módszertan terén elsődlegesen és döntő mértékben a kiscsoportos foglalkozásokra kívánjuk helyezni a hangsúlyt. A képzést a hagyományos frontális oktatás mellett így elsődlegesen gyakorlati foglalkozásokkal igyekszünk teljessé tenni. Az ismeret átadásában alkalmazandó sajátos módok, jellemzők közül ki kell emelni, hogy a szakon az előadások kontaktóra vagy webináriummi előadástárban online abszolválhatóak, domináns képzési mód a szemináriummi képzés. Az előadásokat tehát előre rögzített webináriumon fogjuk közvetíteni, ami azonban nem része a tanítási időnek. A hatékony tanulást ugyanis az szolgálja leginkább, ha kis kollektívákban, alkotó, gondolkodást igénylő munka zajlik.

A tananyag terén ez a módszertan azt igényli, hogy elsősorban nem vizsgatípusú tananyagok kerüljenek megjelölésre. A kötelező tananyag elsősorban a szorgalmi időszak tananyaga, vagyis az oktató által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények, jogesetek, illetve a webinárium keretében elérhető előadások anyaga.

A képzés oktatóit a szakma legelismertebb szakemberei közül választottuk ki, elsősorban az

Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar oktatói közül, de az NKE más karain oktató szakemberek, valamint külsős, vendégoktatók bevonása is szükséges és indokolt a szak megfelelő, magas színvonalon történő működéséhez.

Az abszolutórium megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a tantervben meghatározott kötelezően választható szaknyelvi csomagból két tantárgyat teljesítsen, vagy az alábbiakban meghatározott kiváltási feltételeknek megfeleljen.

Kötelezően választható szaknyelvek:

- Szaknyelvi ismeretek - Hatékony előadás és tárgyalás technika,
- Szaknyelvi ismeretek - Európai uniós szakpolitikák,
- Szaknyelvi ismeretek - Gazdasági szaknyelv,
- Szaknyelvi ismeretek - Jogi szaknyelv,
- Szaknyelvi ismeretek - Nemzetközi kapcsolatok

A szaknyelvi kurzusok kiváltásának lehetőségei:

- a tantervben meghatározott, tudományterülethez kapcsolódó, valamely kötelező szakmai tárgy idegen nyelven történő teljesítése;
- idegen nyelvű OTDK dolgozat írása;
- Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok, gazdasági, gazdaság és menedzsment, közgazdasági tudományterülethez kapcsolódó szaknyelvi vizsga megszerzése – vagy legalább két középfokú (B2) szaknyelvi vizsga vagy egy felsőfokú (C1) komplex szaknyelvi vizsga az Európai Unió valamely hivatalos nyelvéből.
- Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok, gazdasági, gazdaság és menedzsment, közgazdasági tudományterülethez kapcsolódó idegennyelvű alap-, vagy mesterképzési szakon szerzett szakképzettség.
- nemzetközi mobilitási programon történő részvétel:
  - a) A hallgató a teljesítendő szaknyelvi tárgy témakörébe (Kormányzati rendszerek vagy Nemzetközi kapcsolatok) tartozó tantárgyat teljesített egyéni mobilitása alatt.

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható.

Tantárgyak kedvezményes tanulmányi rend mellett történő teljesítésre vonatkozó szabályok:

Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

Budapest, 2026

A szakfelelős: Prof. Dr. Kis Norbert, PhD,
egyetemi tanár

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

- A digitális állam hálózata;
- A hatékony és etikus vezetés gyakorlata;
- A kormányzás és közigazgatás teljesítménymérésének gyakorlata;
- A kormányzás intézményi alapjai és folyamata;
- Állampénzügyek - államháztartás;
- Az adaptive leadership alkalmazásának lehetőségei a közigazgatási szervezetek fejlesztésében (ENG);
- Az Alaptörvény értékei és összehasonlító alkotmányjog;
- Az állami versenyképesség jó gyakorlatai;
- CAF elemzési gyakorlat kormányzati intézménynél;
- Európa stratégiai kérdései;
- Hatékony vezetői kommunikáció és média;
- Identitás - jogok, elvek, politika (ENG);
- Jó és fenntartható fejlődés (ENG);
- Közszolgálat és közigazgatás;
- Nemzetközi gazdaság, külgazdaság;
- Nemzetstratégiai alapkérdések;
- Összehasonlító kormányzástan;
- Stratégiai és regionális tanulmányok;
- Stratégiai kormányzás és közpolitikai tervezés;
- Üzleti kapcsolatok menedzsmentje - vállalatvezetés;
- Vezetői személyiségfejlesztés - önismereti tréning;

II. Szakdolgozat/Diplomamunka

III. Szakmai gyakorlat

IV. Szabadon választható tantárgyak

V. Kritériumkövetelmények

- Ludovika Fesztivál Szabadegyetem;
- Szaknyelvi ismeretek - Hatékony előadás és tárgyalás technika;
- Szaknyelvi ismeretek - Európai Unió szakpolitikák;
- Szaknyelvi ismeretek - Gazdasági szaknyelv;
- Szaknyelvi ismeretek - Jogi szaknyelv;
- Szaknyelvi ismeretek - Nemzetközi kapcsolatok;

A KORMÁNYZÁS ÉS VEZETÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE
TANTÁRGYI PROGRAMOK

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKINTM15

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A digitális állam hálózatai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Networks of digital state

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Bányász Péter, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja olyan interdiszciplináris áttekintő ismereteket adni a hálózat kutatás tudományterületéről, melynek segítségével a hallgatók a képessé válnak a digitális államban keletkező adatok újszerű értelmezésre, a nyilvánvaló és rejtett összefüggések felismerésére és ezek beépítésére a döntéshozatal és döntéshozatal során. A kurzus során megismerik a hálózatok fogalmát, fajtáit, ezek sajátosságait, elméleti és gyakorlatháttérüket, valamint esettanulmányokon keresztül alkalmazhatóságukat a közzszolgálatban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide interdisciplinary overview knowledge in the field of Network Science, which will enable students to interpret the data generated in the digital state in a novel way, to recognize obvious and hidden relationships and to integrate them in decision making. The course introduces students to the concept, types and characteristics of networks, their theoretical and practical background, and their applicability in public service through case studies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.
- Ismeri a kormányzati, gazdaságpolitikai és innovációs folyamatok nemzetközi

tapasztalatait.

- Ismeri a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmat.
- Tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.
-

Képességei

Az alábbiak jellemzik:

- rendszerszintű szemlélet,
- komplex gondolkodás,
- stratégiai tervezés és elemzés,
- absztrakciós képesség,
- információs rendszerek alkalmazása.
-

Attitűdje

Az alábbiak jellemzik:

- eredménycentrikus szemlélet,
- intuíció és módszeresség.
-

Autonómiája és felelőssége

Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The prerequisites, models and practical issues of effective governance.
- The international best practices of the governmental process, economic policy-making and innovation.
- The relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research.
-

Capabilities:

- Systemic approach and complex thinking.
- Strategic planning and analysis.
- Abstraction, applying information systems.
-

Attitude:

- His/her personal attitude is characterized by goal-oriented approach.
- His/her personal attitude is characterized by intuition and method.
-

Autonomy and responsibility:

- He/she considers his/her work as service, performs
- His/her duties with modesty, serving people with respect
-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Gráfelmélet (Graph theory);
- 12.2. Véletlen hálózatok (Random networks);
- 12.3. Skálafüggetlen tulajdonság (The scale-free property);
- 12.4. A Barabási-Albert model (The Barabási-Albert model);
- 12.5. Változó hálózatok (Evolving networks);
- 12.6. Hálózati robusztusság (Network robustness);
- 12.7. Közösségek (Communities);
- 12.8. Terjedési jelenség (Spreading phenomena);
- 12.9. Hálózatok a közszolgálatban (Networks in the public service);

12.10. Esettanulmányok (Case studies);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A követelmény a tanórákon történő részvétel. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az efeletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni, mely a témához kapcsolódó házidolgozat elkészítését jelenti.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarendben a 10. héten, levelező munkarendben a félév második felében, egyeztetett időpontban kerül sor ZH dolgozat megírására, melynek értékelése ötfokozatú skálán történik. A nem megfelelt értékelésű ZH-t egy alkalommal lehet javítani, nappali munkarendben az utolsó előadáson, levelező munkarendben egyeztetett időpontban. A ZH-n az addig leadott elméleti tananyagból történik a számonkérés.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel, a hiányzás mértéke nem haladhatja meg a 75%-ot. Amennyiben a hallgató átlépi a megengedett hiányzás mértékét, az aláírás megtagadható.

A kedvezményes tanulmányi rendben tanuló hallgatók esetében az óralátogatás nem kötelező, egyénileg készülnek fel a féléves anyagból. Az aláírás megszerzéséhez az oktatóval előre egyeztetett feladatot kell abszolválniuk. A kedvezményes tanulmányi rend kapcsán meghatározott feladat csupán az óralátogatás alól ad felmentést, és az aláírás feltétele. A kredit megszerzése érdekében a 16.2 pontban meghatározottakat ugyanúgy teljesíteni szükséges.

16.2. Az értékelés:

A 2 zh eredménye alapján ötfokozatú skálán történik az értékelés. Az értékelés a hallgató által a félév során elért pontok alapján a következő módon történik:

0-50% = elégtelen (1)
51%-62% = elégséges (2)
63%-74% = közepes (3)
75%- 86% = jó (4)
87%-100% = jeles (5)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Auer Ádám, Joó Tamás (szerk.): Hálózatok a közszolgáltatásban, Dialog Campus, Budapest 2019. ISBN: 9789635310807;
2. Barabási Albert László: Behálózva - A hálózatok új tudomány, Libri Könyvkiadó Kft., Budapest 2019. ISBN: 9789633109717;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Albert-László Barabási: Network Science 1st Edition, Cambridge University Press, Cambridge 2016. ISBN: 9781107076266;
2. Friedl Katalin, Recski András, Simonyi Gábor: Gráfelméleti feladatok, Typotex,,

Budapest 2006. ISBN: 9789639664012;

Budapest, 2024

Dr. Bányász Péter, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEETM13

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A hatékony és etikus vezetés gyakorlata

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The practice of the efficient and ethical leadership

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Emberi Erőforrás Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD, adjunktus, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Tréning és esettanulmány alapú módszerek használatával, valamint vendégoktatók bevonásával történik.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy történetiségében elemzi az egyes vezetéselméleti és vezetéstechnikai irányzatokat. Áttekinti napjaink vezetésstudományi tendenciáit. A hallgatókkal megismerteti a különböző csoportokra (vállalati, gazdasági, közigazgatási, sport stb.) vonatkozó vezetési technikák alkalmazását. A tantárgy különös hangsúlyt fektet a hatékonyság és az etika, a cél-eszköz viszonyának az elemzésére. Ennek érdekében tárgyalja az egyes főbb etikai irányokat, valamint a hatékonyságot mindenekfelett tartó vezetési, vezetői irányzatokat, magatartásokat. A tantárgy célja, hogy a hallgatók összetett képet kapjanak a vezetés elméletéről és gyakorlatáról, valamint a hatékony és etikus szervezeti működést biztosító vezetői magatartás alapjairól. Ennek megfelelően a kurzus során a résztvevők a következő fő témakörökkel foglalkoznak: vezetői szerep, szereptípusok és a szerepformálást befolyásoló tényezők; a vezetői hatalma, vezetői hatalomkezelés; a vezetői működés hatása a szervezeti kultúrára, valamint a szervezeti értékekre; a sokszínű, diverzív szervezetiépítés lehetőségei; a vezetés és a szervezeti integritás kapcsolata

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject analyzes individual trends in leadership theory and techniques in their historiography. It reviews current trends in management science. Students will be introduced to the application of management techniques for different groups (corporate,

economic, administrative, sport, etc.). The subject pays special attention to the analysis of efficiency and ethics, the relationship between purpose and means. For the sake of that, it discusses each of the major ethical directions as well as leadership and managerial behaviors, trends that are most effective. The aim of the course is to provide students with a comprehensive understanding of leadership theory and practice and the foundations of leadership behavior that ensures efficient and ethical organization. Accordingly, the course addresses the following main topics to the participants: leadership, role types, and factors influencing role formation; managerial power, managerial power management; the impact of leadership on organizational culture and organizational values; opportunities for varied, diverse organization building; the relationship between leadership and organizational integrity.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

megismeri a különböző szervezeti kultúrákat, az azokra vonatkozó nézeteket, tisztában lesz a vezetői működés hatásával a szervezeti kultúrára valamint a szervezeti értékekre

-

Képességei

rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés, csoportmunka, hatékony együttműködés

-

Attitűdje

szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, eredménycentrikus szemlélet, empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben, igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre.

-

Autonómiája és felelőssége

a vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

cognizes the different organizational cultures, and the views related to them, will be aware of the effect of managerial operation on organizational culture and values.

-

Capabilities:

systemic approach and complex thinking, complex approach and problem solving, teamwork, effective cooperation.

-

Attitude:

solid moral principles, integrity, honesty, goal-oriented approach, empathy and sensitivity to social issues, an ambition for a lifelong professional development.

-

Autonomy and responsibility:

he/she regards leadership tasks as a continuous learning process.

He/she can learn from his/her own mistakes and he/she is able to ask for advice and listen to others.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Vezetélméleti és vezetéstechnikai irányzatok elemzése. (Analysis of management theoretical and management technical trends.);
- 12.2. Vezetéstudományi tendenciák áttekintése (Overview of trends in management science.);
- 12.3. Vezetési technikák alkalmazása. (Application of managerial techniques.);
- 12.4. A hatékonyság és az etika, a cél-eszköz viszonyának az elemzése (Analyzing the relationship between efficiency and ethics, purpose and means.);
- 12.5. Főbb etikai irányok tárgyalása. (Discussing major ethical directions.);
- 12.6. Hatékony szemléletű vezetési, vezetői irányzatok, magatartások. (Effective approach to leadership, managerial trends, behaviors.);
- 12.7. Vezetés elmélete és gyakorlata (Theory and practice of leadership.);
- 12.8. Hatékony és etikus szervezeti működést biztosító vezetői magatartás. (Leadership that ensures effective and ethical organizational operation);
- 12.9. Vezetői szerep, szereptípusok és a szerepformálást befolyásoló tényezők. (Leadership, role types and factors influencing role formation.);
- 12.10. A vezető hatalma, vezetői hatalomkezelés. (Leadership power, leadership power management);
- 12.11. A vezetői működés hatása a szervezeti kultúrára, szervezeti értékekre. (Impact of leadership on organizational culture and organizational values);
- 12.12. A sokszínű, diverzív szervezetépítés lehetőségei. (Possibilities of varied, diverse organization building.);
- 12.13. A vezetés és a szervezeti integritás kapcsolata (Relationship between leadership and organizational integrity.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Henry Cloud: Határok a vezetésben - Eredmények, pozitív munkahelyi kultúra, hatékony vezetők, Harmat Kiadó alapítvány, 2024. ISBN: 9789632888231;
2. Klotz Péter – Molnár Katalin – Zsolt Péter: Integritás – a láthatatlan védelem Válogatott írások az etika és integritás elméletéből és gyakorlatából., Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2024. ISBN: 978-963-498-501-3;
3. Morgen Witzel: Az etikus vezető, Pallas Athéné Könyvkiadó, 2019. ISBN: 9786155884535;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Alex Ferguson (with Michael Moritz): Leading, Hachette Books, London 2016. ISBN: 0316268100 ;
2. Arisztotelész: Nikomakhoszi Etika, Európa, Budapest 1997. ISBN: 9630761602;
3. Capparell Stephanie – Morrell Margot: A Shackleton-modell - Déli-sarki expedíció mint vezetéselmélet, HVG könyvek, Budapest 2008. ISBN: 9789639686625 ;
4. Daniel Jones – James Womack: Lean szemlélet, A veszteségmentes, jól működő vállalat alapjai, HVG könyvek, Budapest 2009. ISBN: 9789639686830;
5. Frederick Taylor: Üzemvezetés, A tudományos vezetés alapjai, KJK, Budapest 1983. ISBN: 9632213270;
6. Henry Fayol: Ipari és általános vezetés, KJK, Budapest 1984. ISBN: 9632214919;
7. Niccolo Machiavelli: A fejedelem, Helikon, Budapest 2019. ISBN: 9789632275406;
8. Szontagh Pál: A hatékony vezető 1. Vezetői szerep, Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5057-97-7;

Budapest, 2024

Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD, adjunktus, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKT43

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kormányzás és közigazgatás teljesítménymérésének gyakorlata

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The practice of performance measurement of public governance and administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 60 % gyakorlat, 40 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a kormányzás és közigazgatás teljesítménymérésével és hatáselemzésével összefüggő főbb koncepcionális és módszertani kérdéseket, problémákat, dilemmákat és gyakorlatokat tárgyalja. Kiemelten foglalkozik a teljesítménymérés módszereivel, stratégiai és módszertani dilemmáival, a digitális átállás mérésügyi és értékelési dilemmáival, valamint a hatáselemzések nemzetközi és hazai gyakorlatával. kormányzás és közigazgatás mérésének és értékelésének modelljei. A megszerzett ismeretek bázisán felkészíti a hallgatókat önálló mérési és értékelési feladatok teljesítésére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course addresses the main conceptual and methodological issues, problems, dilemmas and practices related to performance measurement and impact analysis in governance and public administration. It focuses on the methods, strategic and methodological dilemmas of performance measurement, the measurement and evaluation dilemmas of the digital transition and the international and domestic practice of impact evaluation. Based on the knowledge acquired, prepare students to carry out independent measurement and evaluation tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a kormányzás és közigazgatás működésének hatékonysági és eredményességi feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit, jó gyakorlatait, a teljesítménymérés és hatáselemzés legfontosabb módszereit, hazai és nemzetközi mérések intézményes kereteit, tapasztalatait, ismeri a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmat, rendelkezik a tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel.

-

Képességei

rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

eredménycentrikus szemlélet, nyitott és kritikus gondolkodás.

-

Autonómiája és felelőssége

tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

she/he is familiar with the efficiency and effectiveness conditions, models, practical issues and good practices of governance and public administration, the most important methods of performance measurement and impact analysis, the institutional framework and experience of domestic and international measurements, as well as familiar with the relevant domestic and international literature, aware of the methodological knowledge for delivering scientific researches.

-

Capabilities:

systemic approach and complex thinking, complex approach and problem solving.

-

Attitude:

goal-oriented approach, open-mindedness and critical thinking.

-

Autonomy and responsibility:

he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kormányzás és közigazgatás mérésének és értékelésének modelljei (Models for measuring and evaluating public governance and administration);

12.2. Teljesítménymérési modellek, nemzeti és nemzetközi indikátorrendszerek (Performance measurement models, national and international indicator systems);

12.3. A teljesítménymérés koncepcionális kereteinek kialakítása (Developing a conceptual framework for performance measurement);

12.4. A teljesítménymérés alapvető módozatai, stratégiai és módszertani döntési helyzetek (Basic methods of performance measurement, strategic and methodological decision situations);

12.5. A mérések gyakorlatának dilemmái (Dilemmas in the practice of measurement);

12.6. Teljesítménymérés a digitális átállás korában: a közigazgatási ügyintézés trendjai és vizsgálata (Performance measurement in the age of digital transition: trends and analysis of public administration);

12.7. A kormányzati és közigazgatási hatáselemzés nemzetközi és hazai mintái (International and domestic patterns of government and public administration impact assessment);

12.8. Az előzetes és utólagos hatásvizsgálatok módszerei (Methods for ex ante and ex post impact assessment);

12.9. Egyedi teljesítménymérési és értékelési tanulmányok tervezési gyakorlata (Design practices for individual performance measurement and evaluation studies);

12.10. Esettanulmányok, jelentések készítésének gyakorlata (Practices for the preparation of case studies and reports);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Csoportmunka-feladat, a félév elején ismertetett témakörből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A csoportmunka teljesítése és a foglalkozások látogatása a tanterv szerint. Írásbeli számonkérés, öt fokozatú értékeléssel.

16.2. Az értékelés:

A csoportmunka teljesítése és a foglalkozások látogatása a tanterv szerint. Írásbeli számonkérés, öt fokozatú értékeléssel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKTM15

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kormányzás intézményi alapjai és folyamata

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Institutions and Actions of Government

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 24 (12 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a modern államkormányzás koncepcióit, intézményi formáit és folyamatelvéit az európai és kiemelten a magyar tapasztalatokra építve tekinti át. A tematika része a kormányzás politikai és ideológiai meghatározottságának, szakpolitikai-ágazati felépítésének, szervezeti és működési karaktereinek, demokratizmusának és átláthatóságának, stabilitásának, a társadalmi biztonsággal, jólléttel és igazságossággal összefüggő feladatainak, gazdasági és versenyképességi kihívásainak, erőforrás - és kimeneti hatékonyságának, technológiai és globális fenntarthatósági kihívásokkal kapcsolatos kérdéseinek áttekintése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course reviews the concepts, institutional forms and process-principles of modern government, drawing on European and, above all, Hungarian experiences. Part of the thematic is the overview of the questions related to the governance's political and ideological determination, policy-sectoral structure, organizational and operational characteristics, democracy and transparency, stability, tasks connected with social security, welfare and justice, economic and competitiveness challenges, resource and output efficiency, technological and global sustainability.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit, ismeri a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitikák tapasztalatait, ismeri az állami versenyképesség jó gyakorlatait- a kormányzati innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait, átlátja az ágazati szakpolitikák tervezésének és érvényesítésének komplexitását.

-

Képességei

nemzetstratégiai szintű gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés, intézkedések előzetes és utólagos komplex hatáselemzése.

-

Attitűdje

intuíció és módszeresség, empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben, közszolgálati elkötelezettség és igény a minőségi munkára.

-

Autonómiája és felelőssége

a vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the prerequisites, models and practical issues of effective governance, the history of strategic planning in government and development policies, the best practices of state competitiveness, the international best practices of the governmental process making and innovation, the complex issues of planning and implementing sectoral policies.

-

Capabilities:

comprehending issues on the national strategy level, strategic planning and analysis, complex approach and problem solving, evaluating the complex impact assessment of the efficiency of measures before and after their application.

-

Attitude:

intuition and method, empathy and sensitivity to social issues, a dedication to public service and quality work.

-

Autonomy and responsibility:

he/she regards leadership tasks as a continuous learning process. He/she can learn from his/her own mistakes and he/she is able to ask for advice and listen to others.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A modern államkormányzás koncepciói. (The concept of the modern government);

12.2. A modern államkormányzás intézményi formái és folyamatelvei. (The institutional forms and process-principles of modern government.);

12.3. A kormányzás politikai és ideológiai meghatározottságával kapcsolatos kérdések (Questions of governance related to political and ideological determination);

12.4. A kormányzás szakpolitikai-ágazati felépítésével kapcsolatos kérdések (Questions of governance related to policy-sectoral structure);

12.5. A kormányzás szervezeti és működési karaktereivel kapcsolatos kérdések. (Questions of governance related to organizational and operational characteristics.);

12.6. A kormányzás demokratizmusának és átláthatóságával kapcsolatos kérdések.

- (Questions of governance related to democracy and transparency);
- 12.7. A kormányzás stabilitásával kapcsolatos kérdések (Questions of governance related to stability);
- 12.8. A kormányzás társadalmi biztonsággal kapcsolatos kérdések. (Questions of governance related to social security.);
- 12.9. A kormányzás jóléttel és igazságossággal összefüggő feladataival kapcsolatos kérdések (Questions of governance related to tasks connected with welfare and justice);
- 12.10. A kormányzás gazdasági és versenyképességi kihívásaival kapcsolatos kérdések (Questions of governance related to economic and competitiveness challenges);
- 12.11. A kormányzás erőforrás - és kimeneti hatékonyságával, kapcsolatos kérdések. (Questions of governance related to resource and output efficiency);
- 12.12. A kormányzás technológiai és globális fenntarthatósági kihívásokkal kapcsolatos kérdések. (Questions of governance related to technological and global sustainability.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kis Norbert (szerk.): Szöveggyűjtemény: A kormányzás intézményi alapjai és folyamata, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2020.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kaiser Tamás (szerk.): A jó állam mérhetősége II., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: ISSN 24988146 ;
2. Kaiser Tamás (szerk.): Kormányzástan és közpolitika, Dialóg Campus, Budapest 2019.
3. Kis Norbert: A bizalom szerepe és hatása az állam működésére és fenntarthatóságára, Pénzügyi Szemle , LXIII: 3 pp. 289-303., 15 p 2018.
4. Müller György: : Magyar kormányzati viszonyok, Dialóg Campus, Budapest 2011.
5. Sárközy Tamás: Kormányzástan. Adalékok a viszonylag jó kormányzáshoz. A

kormányzástan (governológia) tudományának tankönyvszerű és monografikus feldolgozása, hvgorac Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest 2017. ISBN: 978 963 258 3136 ;
6. Stumpf István: Erős Állam – Alkotmányos korlátok, Századvég, Budapest 2014.

Budapest, 2024

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKTM12

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Állampénzügyek - államháztartás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Public Finance and State Management

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 30 % gyakorlat, 70 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Lentner Csaba, CSc, habil,, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 20 (8 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az előadó által kiadott tudományos publikációk. Feldolgozásukhoz módszertani ajánlás.
Fontosabb témakörök kiselőadások formájában történő előadása.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az állampénzügyek történelmi dimenziói, összefüggései nemzetközi és hazai vetületben. A magyar állampénzügyek fejlődéstörténete a magyar kapitalizmus kezdetétől napjainkig. Az intézményi gondolkodás és az állampénzügyek reneszánsza a 2007-2008-as válság után. Állampénzügyi modellek és nemzetgazdasági tervezési módszertan, költségvetési és zárszámadási törvények. Az államirányítás és államháztartás pénzügyi jogszabályi és operatív rendszere. Fiskális mechanizmusok, fiskális szabályozás. Nemzeti vagyongazdálkodás hazai és külföldi trendjei, történelmi vetületben. Jó kormányzást segítő monetáris mechanizmusok, monetáris szabályozás, mikroprudenciális felügyelés nemzetközi kitekintéssel. Költségvetési ellenőrzés nemzetközi és hazai gyakorlata. Állami Számvevőszék, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal és belső ellenőrzés. Adóellenőrzés szabályozása és módszertana. A költségvetési rend szerint gazdálkodók döntési mechanizmusai az eredményszemléletű számvitel segítségével. Államkincstár – kincstári gazdálkodás. Államadósság finanszírozás. Magyarország és az Európai Unió közpénzügyi kapcsolatai. Magyarország és a nemzetközi pénzügyi intézmények. Szakértői döntéshozókészítés alapjai és módszertana.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Historical dimensions and interrelationships of public finances in international and domestic context. The history of the development of Hungarian public finances from the beginning of Hungarian capitalism to the present day. The renaissance of institutional thinking and public finance after the 2007-2008 crisis. Government finance models and national economy planning methodology, budget and final account laws. The financial legal and operational system of public administration and public finances. Fiscal mechanisms, fiscal regulation. National and foreign trends in national wealth management, in historical terms. Monetary mechanisms to promote good governance, monetary regulation, micro-prudential supervision with an international perspective. International and domestic practice of budgetary control. State Audit Office, Governmental Supervisory Agency and internal supervision. Tax control regulation and methodology. Decision-making mechanisms for farmers under the budgetary order with accrual accounting. Exchequer – treasury management. State-debt financing. Public finance relations between Hungary and the European Union. Hungary and the international financial institutions. Fundamentals and methodology of expert decision making.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a kormányzati és közigazgatási feladatok közgazdasági és közpénzügyi megalapozásához szükséges tudással.

A hallgató a közpénzügyi és államháztartási rendszerben döntéselőkészítési és döntési feladatokban működik közre. Szakmai kompetenciái között szerepel a fiskális és monetáris kormányzás ismerete, az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés ismerete.

Képességei

Képes komplex tervezési folyamatok átlátására, értékelésére, nyomon követésére, ellenőrzési és szabályozási feladatok végrehajtására, képes gazdaságpolitikai intézkedések elemzésére, a múltbeli tapasztalatok felhasználására, illetve mindezeknek a jelenkori kihívások kezelésébe való integrálására, olyan rendszerszintű ismeretkörrel és szemlélettel rendelkezik, amely alapján képes az állampénzügyi irányítás és az államháztartás szervezeti egységeiben felelős döntéseket meghozni.

A hallgató a közpénzügyi és államháztartási rendszerben döntéselőkészítési és döntési feladatokban működik közre. Szakmai kompetenciái között szerepel a fiskális és monetáris kormányzás ismerete, az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés ismerete.

Attitűdje

Új ismeretek, javaslatok befogadására nyitott, kritikus gondolkodású, pozitív beállítottságú, ambiciózus közszolga, önkontrollra és egészséges önkritikára képes.

A hallgató a közpénzügyi és államháztartási rendszerben döntéselőkészítési és döntési feladatokban működik közre. Szakmai kompetenciái között szerepel a fiskális és monetáris kormányzás ismerete, az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés ismerete.

Autonómiája és felelőssége

Munkáját a köz szolgálatának tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

A hallgató a közpénzügyi és államháztartási rendszerben döntéselőkészítési és döntési feladatokban működik közre. Szakmai kompetenciái között szerepel a fiskális és monetáris kormányzás ismerete, az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés ismerete.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The principles of economics and public finance to support governmental and public administration duties.

The student will be involved in decision making and decision-making in the public finance and public finance system. Professional competences include knowledge of fiscal and monetary governance, public finance management and control.

Capabilities:

Systemic approach and complex thinking, strategic planning and analysis, abstraction, complex approach and problem solving.

The student will be involved in decision making and decision-making in the public finance and public finance system. Professional competences include knowledge of fiscal and monetary governance, public finance management and control.

Attitude:

Open-mindedness and critical thinking, optimism, a positive attitude, ambition and curiosity, self-control and self-criticism.

The student will be involved in decision making and decision-making in the public finance and public finance system. Professional competences include knowledge of fiscal and monetary governance, public finance management and control.

Autonomy and responsibility:

He/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect.

The student will be involved in decision making and decision-making in the public finance and public finance system. Professional competences include knowledge of fiscal and monetary governance, public finance management and control.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Az állampénzügyek történelmi dimenziói, összefüggései nemzetközi és hazai vetületben. (Historical dimensions and connections of state finances in international and domestic context.);
- 12.2. A magyar állampénzügyek fejlődéstörténete a magyar kapitalizmus kezdetétől napjainkig. (The history of the development of Hungarian state finances from the beginning of Hungarian capitalism to the present day.);
- 12.3. Az intézményi gondolkodás és az állampénzügyek reneszánsza a 2007-2008-as válság után. (The renaissance of institutional thinking and public finance after the 2007-2008 crisis.);
- 12.4. Állampénzügyi modellek és nemzetgazdasági tervezési módszertan. (Government finance models and national economy planning methodology.);
- 12.5. Költségvetési és zárszámadási törvények. (Budget and final account laws.);
- 12.6. Az államirányítás és államháztartás pénzügyi jogszabályi és operatív rendszere. (The financial legal and operational system of public administration and public finances.);
- 12.7. Fiskális mechanizmusok, fiskális szabályozás. (Fiscal mechanisms, fiscal regulation.);
- 12.8. Nemzeti vagyongazdálkodás hazai és külföldi trendjei, történelmi vetületben. (National and foreign trends in national wealth management, in historical terms.);
- 12.9. Jó kormányzást segítő monetáris mechanizmusok, monetáris szabályozás, mikroprudenciális felügyelés nemzetközi kitekintéssel. (Monetary mechanisms to promote good governance, monetary regulation, micro-prudential supervision with an international perspective.);
- 12.10. Költségvetési ellenőrzés nemzetközi és hazai gyakorlata. (International and domestic practice of budgetary control.);
- 12.11. Állami Számvevőszék, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal és belső ellenőrzés. (State Audit Office, Governmental Supervisory Agency and internal supervision.);
- 12.12. Adóellenőrzés szabályozása és módszertana. (Tax control regulation and methodology.);
- 12.13. A költségvetési rend szerint gazdálkodók döntési mechanizmusai. (Decision-making mechanisms for farmers under the budgetary order.);
- 12.14. Kincstári gazdálkodás. (Treasury management.);
- 12.15. Államadósság finanszírozása. (State-debt financing.);
- 12.16. Magyarország és az Európai Unió közpénzügyi kapcsolatai. (Public finance relations between Hungary and the European Union.);
- 12.17. Magyarország és a nemzetközi pénzügyi intézmények. (Hungary and the international financial institutions.);

12.18. Szakértői döntéselőkészítés alapjai és módszertana. (Fundamentals and methodology of expert decision making.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok formájában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése, önálló szakirodalomfeldolgozások előadása.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés: A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése, önálló szakirodalomfeldolgozások előadása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Lentner Csaba: A magyar állampénzügyek fejlődéstörténete a dualizmus korától napjainkig , L'Harmattan , Budapest 2019. ISBN: 978 963 414 510 3 ;
2. Lentner Csaba (szerk.): Államháztartás – Állampénzügyek, Dialóg Campus, Budapest 2020..

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lentner Csaba: Rendszerváltás és pénzügypolitika , Akadémiai Kiadó , Budapest 2023 (újra kiadás) . ISBN: 978 963 059 840 336 ;
2. Matolcsy György: Egyensúly és növekedés – Konszolidáció és stabilizáció Magyarországon 2010-2014., Kairosz Kiadó, 2015. p. 644. ISBN: ISBN 978 963 662 7348 ;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Lentner Csaba, CSc, habil,, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEETM12

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az adaptive leadership alkalmazásának lehetőségei a közigazgatási szervezetek fejlesztésében (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The application possibilities of adaptive leadership in the development of public administration organizations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Emberi Erőforrás Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD, adjunktus, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Tréning módszertannal történik.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Jelenleg a magyar közzszolgálat számos kihívással küzd, melyek mellett egyre több új elvárás fogalmazódik meg a vezetőkkel szemben. A közzszolgálat jövője nagymértékben függ attól, hogy a vezetők hogyan fognak tudni megküzdeni ezekkel az egyre komplexebb elvárásokkal. Hogyan fogják tudni kihozni munkatársaikból a legjobb teljesítményt. Hogyan fognak tudni csapatot felépíteni, mely hatékony és képes együttműködni hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Ugyanakkor hogyan lesznek képesek a legnehezebb vezetői döntésekben vagy szituációkban is helytállni. A tárgy segíti a közzszolgálati vezetőket abban, hogy definiálni tudják problémáikat és választ is kapjanak kérdéseikre, melyek segítségével képesek változást elérni. Főbb témák: Bemutatkozás, A vezetés és az adaptive leadership kereteinek bemutatása, Vezetés és a csoport, Hatékony kommunikáció, Vezetői stílusok, Tárgyalástechnika, Vezetői kihívások, Stratégia meghatározása és Action Plan, Változásmenedzsment, A célok meghatározása és kommunikációs célok.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The Hungarian public service is facing a lot of challenges and there are several new demands on the executive branch. How can public administration deal with the ever more complex demands and public expectations? How can staff be motivated to perform at their

best so as to achieve government priorities? How can executives work effectively in teams, communicate and influence at European and international level? How can difficult leadership challenges be met? This seminar is designed specifically to address these questions and the challenge of leading change in a complex public service environment. Main topics: Introduction and Warm-up Exercise; Introduction to Leadership; Introduce Framework of Adaptive Leadership; Leadership and Teams; Communicating with Impact; Leadership Styles; Negotiation and Change; Personal Challenge of Change; Intervention Strategy and Action Planning; Role of Purpose and Communicating Purpose

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit, rendelkezik a vezetői személyiségfejlesztéshez, az etikus és hatékony vezetéshez szükséges tudással.

-

Képességei

Mások inspirálására és motiválására, határozottság, döntésképeség, hatékony érvelés, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

Nyitott és kritikus gondolkodás, eredménycentrikus szemlélet.

-

Autonómiája és felelőssége

Tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget, a feladatokat delegálni tudja, a felelősséget el tudja osztani, képes bizalmat adni és mások bizalmát elnyerni

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

of the conditions, models and practical issues of governance efficiency, of the national and international experiences of developing and measuring organizational efficiency and performance, of the strategic and organizational questions of public service and responsibilities, of personal development as a leader, and ethical and efficient leadership.

-

Capabilities:

to inspire and motivate others, assertiveness, decision-making and efficient argumentation, comprehensive approach, complex problem solving.

-

Attitude:

open-minded and critical thinking, goal-oriented approach

-

Autonomy and responsibility:

responsible for their own actions and taking responsibility for their employees' performance, for delegating tasks, sharing responsibilities, providing and gaining trust, for winning colleagues, inspiring them to reach new goals, working for and together with them as a leader

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bemutatkozás, célok meghatározása, tematika ismertetése. (Introduction.);
- 12.2. A vezetés és az adaptive leadership kereteinek bemutatása. (Introducing the framework of leadership and adaptive leadership.);
- 12.3. Vezetés és csoportok. (Leadership and the group.);
- 12.4. Hatékony kommunikáció. (Effective communication.);
- 12.5. Vezetési stílusok. (Leadership styles.);
- 12.6. Tárgyalástechnika. (Negotiation techniques);
- 12.7. Vezetési kihívások. (Leadership challenges.);
- 12.8. Stratégia meghatározása és akcióterv. (Defining strategy and Action Plan.);
- 12.9. Változásmenedzsment. (Change-management.);
- 12.10. A célok meghatározása. (Setting goals);
- 12.11. A célok kommunikációja. (The communication goals.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Értékelés a szemináriumi aktivitás, részvétel, bevonódás, hozzászólások és elkészített akcióterv (action-plan) alapján.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Értékelés a szemináriumi aktivitás, részvétel, bevonódás, hozzászólások és elkészített akcióterv (action-plan) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Cawley Brian; Paksi-Petró Csilla; O'rafferty Mary : Adaptive Leadership in a Rapidly Changing Public Administration - workbook, Dialóg Campus, Budapest 2017. ISBN: 978-615-5845-35-2;
2. Heifetz Ronald A. : Practice of Adaptive Leadership Tools and Tactics for Changing Your Organization and the World., Harvard Business School, USA 2009.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dunoon D.: Rethinking Leadership in the Public Sector, in Research and Evaluation, National Council of the Institute of Public Administration , Australia 2002.
2. Heifetz, R., Grashow.A. & Linsky, M. : The Practice of Adaptive Leadership, Harvard

Business Press, Cambridge MA 2009.

3. Kegan, R. & Lahey, L: How the way we talk can change the way we work, Jossey Bass Inc., U.S. 2003.

4. Moore, Mark H.: Creating Public Value - Strategic Management in Government, Harvard University Press, Cambridge MA 2010.

5. Nick Obolensky: Complex Adaptive Leadership : Embracing Paradox and Uncertainty, Taylor and Francis Ltd. 2014.

6. Poister, T. H.: The Future of Strategic Planning in the Public Sector: Linking Strategic Management and Performance, Public Administration Review 2010.

7. Salamon Hugó-Szabolcsi György : Az adaptivitás területei a vezetői feladatrendszerben, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2022. ISBN: 978-963-498-523-5;

8. William L. Ury: Getting to yes with yourself, USA 2015.

Budapest, 2024

Dr. Paksi-Petró Csilla, PhD, adjunktus, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁAÖKTM04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az Alaptörvény értékei és összehasonlító alkotmányjog

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Values of the Fundamental Law and the Comparative Constitutional Law

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Halász Iván, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 24 (12 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus a rövid közjogi komparatistikai és alkotmányjogi fogalmi bevezetés (alkotmányok fogalma, típusai, az alkotmányozás formái) után az összehasonlító alkotmányjog kontextusában igyekszik bemutatni a 2011-ben elfogadott Alaptörvényt. Fő hangsúlyt az államszervezeti kérdésekre helyezi (parlament, államfő, miniszterelnök, kormány, alkotmánybíróság, ombudsman, igazságszolgáltatási rendszer, helyi és nemzetiségi önkormányzatok), de nem feledkezik meg a gazdasági alkotmányról, és annak intézményeiről sem (MNB, ÁSZ, KT). Szintén sor kerül a különleges jogrend egyes kategóriáinak bemutatására, szintén az összehasonlító perspektívában. A kurzus utolsó harmada külön foglalkozik az alapjogok rendszerével, azok garanciáival és azokat nyújtó nemzeti és nemzetközi szervekkel, illetve intézményekkel. Kiemelésre kerülnek az Alaptörvény főbb általános sajátosságai, illetve értékei is, mint például az írott alkotmány és a történeti alkotmány összeillesztésére irányuló törekvések, az alkotmányos identitásról szóló diskurzus, az állam és egyház kapcsolata, illetve a családdal és a munka alapú társadalommal kapcsolatos elemek).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course, after the brief conceptual introduction to public law comparatism and constitutional law (the concept, type of constitutions, forms of constitution), seeks to present the Fundamental Law - adopted in 2011 - in the context of comparative constitutional law. It focuses on state structural issues (parliament, head of state, prime minister, government, constitutional court, ombudsman, jurisdiction system, local and national self-government), but it does not forget the economic constitution and its institutions (MNB, ÁSZ, KT). Certain categories of special legal order will be presented as well, also in a comparative perspective. The final third of the course deals separately with the system of fundamental rights, their guarantees and the national and international bodies and institutions that provide them. The main general characteristics and values of the Fundamental Law are also highlighted, such as the efforts to reconcile the written constitution with the historical constitution, the discourse on constitutional identity, the relationship between state and church, and elements related to the family and work-based society.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az alkotmányjog fogalmi készletét, a magyar Alaptörvény jellemzőit, értékeit, megoldásait, átlátja az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény értékrendszerét.

-

Képességei

Rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

Szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, intuíció és módszeresség, közszolgálati elkötelezettség és igény a minőségi munkára.

-

Autonómiája és felelőssége

Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Public institutions, the framework of the Constitution and public law and the principles of the Fundamental Law.

-

Capabilities:

Systemic approach and complex thinking, complex approach and problem solving

-

Attitude:

Solid moral principles, integrity, honesty, intuition and method, a dedication to public service and quality work.

-

Autonomy and responsibility:

He/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Közjogi komparatiztikai és alkotmányjogi fogalmi bevezetés (alkotmányok fogalma, típusai, az alkotmányozás formái). (Conceptual introduction to comparative public law and constitutional law (the concept, type of constitutions, forms of constitution-making).);
- 12.2. Alaptörvény bemutatása. (Introduction to the Fundamental Law.);
- 12.3. Államszervezeti kérdések – Parlament (State structural issues – Parliament);
- 12.4. Államszervezeti kérdések – Államfő (State structural issues – Head of state);
- 12.5. Államszervezeti kérdések – Miniszterelnök (State structural issues – Prime minister);
- 12.6. Államszervezeti kérdések – Kormány (State structural issues - Government);
- 12.7. Államszervezeti kérdések – Alkotmánybíróság (State structural issues – Constitutional court);
- 12.8. Államszervezeti kérdések – Ombudsman (State structural issues - Ombudsman);
- 12.9. Államszervezeti kérdések – Igazságszolgáltatási rendszer (State structural issues – system of justice);
- 12.10. Államszervezeti kérdések – Helyi és nemzeti önkormányzatok (State structural issues – Local and national self-governments);
- 12.11. Gazdasági alkotmány és annak intézményei. (Economic constitution and its institutions.);
- 12.12. Különleges jogrend egyes kategóriái (Certain categories of special legal order);
- 12.13. Az alapjogok rendszere, garanciái és azokat nyújtó nemzeti és nemzetközi szervek/intézmények. (The system of fundamental rights, their guarantees and the national and international bodies and institutions that provide them.);
- 12.14. Az Alaptörvény főbb általános sajátosságai, értékei (The main general characteristics and values of the Fundamental Law);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Szemináriumi közös elemzésekben és vitákban való részvétel értékelése alapján, amihez szükséges a témából való előzetes felkészülés.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bódi Stefánia, Schweitzer Gábor: Alapjogok: Az emberi jogok alkotmányos védelme Magyarországon, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, Magyarország 2021. ISBN: 978-9635313990;
2. Gárdos-Orosz Fruzsina-Halász Iván szerk.: Bevezetés az alkotmányjogba, Dialóg Campus, Budapest 2019. ISBN: ISBN 978-615-6020-24-6;
3. Téglási András szerk.: AZ állam szervezete, Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: . ISBN 978-615- 5764-48-6 2.;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bende Zsófia-Halász Iván szerk.: Összehasonlító alkotmányjog, NKE, BUDAPEST 2014. ISBN: ISBN 978-615-5344-51-0;
2. Halász Iván szerk.: Alkotmányjog, Dialóg Campus, Budapest 2018. . ISBN: ISBN 978-615- 5764-46-2;;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Halász Iván, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKTM13

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az állami versenyképesség jó gyakorlatai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Good practices in state competitiveness

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Parragh Bianka

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 20 (8 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy bemutatja az állami versenyképesség hazai és nemzetközi elméleti és gyakorlati kutatási és modellezési eredményeit. Értelmezi az állam szerepét a gazdasági és társadalmi versenyképesség alakításában vizsgálva az állam által alkalmazható módszereket és azok hatékonyságát. Nemzetközi jó példák segítségével megvilágítja a fejlettségi és kulturális különbségek miatti eltérő gyakorlatokat, és értékeli azok hazai alkalmazási lehetőségeit. Végül áttekinti a legfrissebb, az állam versenyképesség alakító szerepét befolyásoló elméleteket, megvilágítja az agilis, innovatív és fejlesztő állam fogalmát, elemzi a kormányzati digitalizáció versenyképességet befolyásoló szerepét, valamint az állam, az üzleti világ és a társadalom szinergikus együttműködése hatásait a versenyképességre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course presents the results of theoretical and practical research and modeling of national and international competitiveness. It interprets the role of the state in shaping economic and social competitiveness by examining the methods that the state can use and their effectiveness. It highlights, through international good examples, practices that differ due to developmental and cultural differences, and assesses their potential for domestic application. Finally, it reviews the most recent theories affecting the role of the state in shaping competitiveness, illuminates the concept of an agile, innovative and developing state, analyzes the role of government digitalization in influencing competitiveness and the

effects on competitiveness of synergistic cooperation between the state, the business world and society.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit, valamint az állami versenyképesség jó gyakorlatait.

Ismeri a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitikák tapasztalatait, ismeri az állami versenyképesség jó gyakorlatait a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait, ismeri a kormányzati, gazdaságpolitikai és innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait, ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.

Képességei

Szakmai és pénzügyi tervezési dokumentumokat készít komplex szakpolitikai témákban, valamint a közszolgálati szervezetek és kormányzati szintű fórumok összetett működési és döntési problémáit és dilemmáit értelmezni tudja, képes azok megoldási alternatíváit kidolgozni.

Rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, határozottság, döntésképeség, hatékony érvelés, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

Attitűdje

Magára és másokra nézve is érvényesíti a közszolgálati hivatás-etika elveit és szabályait. Eredménycentrikus szemlélet.

Autonómiája és felelőssége

Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

Törekszik a példamutatásra.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the conditions, models, practical issues of effective governance. The history of strategic planning in government and development policies, the best practices of state competitiveness, the domestic and international best practices of improving organizational efficiency and performance, the international best practices of the governmental process, economic policy-making and innovation, the prerequisites, models and practical issues of effective governance.

Capabilities:

He/she is capable of preparing professional and financial planning documents on complex policy topics, he/she is capable of interpreting the complex operational and decision-making problems and dilemmas of public service organizations and government-level forums and developing alternative solutions to them.

Systemic approach and complex thinking, dedication, making decisions, effective reasoning, complex approach and problem solving.

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by enforcing the principles and rules of public service ethics for him/herself and others.

Goal-oriented approach.

Autonomy and responsibility:

To see his/her work as service, act with humbleness, respect for people, serving them.

He/she aims to set a good example.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az állami versenyképesség hazai és nemzetközi elméleti és gyakorlati kutatási és modellezési eredménye. (The result of theoretical and practical research and modeling of national and international competitiveness.);

- 12.2. Az állam szerepe a gazdasági és társadalmi versenyképesség alakításában. (The role of the state in shaping economic and social competitiveness.);
- 12.3. Az állam által alkalmazható módszerek és azok hatékonysága. (The methods that the state can use and their effectiveness.);
- 12.4. Nemzetközi jó példák bemutatása. (Introduction of international good examples.);
- 12.5. Az állam versenyképes szerepét befolyásoló legfrissebb elméletek. (The most recent theories affecting the competitive role of the state.);
- 12.6. Agilis, innovatív és fejlesztő állam fogalma. (The concept of an agile, innovative and developing state.);
- 12.7. A kormányzati digitalizáció versenyképesség befolyásoló szerepének elemzése. (The role of government digitalization in influencing competitiveness.);
- 12.8. Az állam, az üzleti világ és a társadalom szinergikus együttműködés hatásai a versenyképességre. (The effects on competitiveness of synergistic cooperation between the state, the business world and society.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kaiser Tamás (szerk.): A jó állam mérhetősége II., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: ISSN 24988146 ;
2. Parragh Bianka - Báger Gusztáv (szerk.) : Az ösztönző állam válságkezelése II. - Sikeres gazdasági újraindítás, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 978-963-531-707-3;
3. Parragh Bianka - Kis Norbert (szerk.): Az ösztönző állam válságkezelése I. A koronavírus-válság kezelésének első eredményei, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 978-963-531-375-4;
4. Parragh Bianka szerk.: Ösztönző állam - hatékonyabb vállalatok, Akadémiai Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789634545477;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Báger Gusztáv - Parragh Bianka: A koronavírus-válság, a fenntartható fejlődés és az ösztönző állam modellje, Pénzügyi szemle, Budapest 2020.
2. Dr. Kaiser Tamás (szerk.): A modern kormányzás koncepcionális és közpolitikai keretei. Hazai és nemzetközi dimenziók, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019.. ISBN: 978-615-5945-92-2;
3. Kis Norbert: A bizalom szerepe és hatása az állam működésére és fenntarthatóságára, Pénzügyi Szemle , LXIII: 3 pp. 289-303., 15 p 2018.
4. Kis Norbert: Ágazati szakpolitikai esettanulmányok, NKE, Budapest 2017.

Budapest, 2024

Dr. Parragh Bianka

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKT44

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): CAF elemzési gyakorlat kormányzati intézménynél

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Training for CAF analysis in a public governance institution

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Horváth Anett Margit, PhD, adjunktus, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a hallgató a CAF2020 módszertan (Common Assessment Framework) alapján vizsgálja egy kormányzati intézmény (a Kormány felügyelete/irányítása alatt működő szervezet) szabályozását, működési rendjét és gyakorlatát, szervezeti és vezetési kultúráját, feladatrendszerét, szolgáltatásait. A vizsgálat része, hogy néhány napot célzott interjúk és módszertan szerint a szervezetnél tölt el, amelynél mentori támogatást kap. A tantárgy keretében elemzést készít a szervezet működésének minőségéről hatékonysági és eredményességi CAF2020 indikátorok alapján (intézményi CAF elemzés).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Within the framework of the course, the student examines the regulation, operating procedure and practice, organizational and management culture, task system, and services of a government institution (an organization operating under the supervision/management of the Government) based on the methodology of CAF2020. Part of the investigation is that she/he spends a few days at the organization in accordance with targeted interviews and methodology, where mentoring support is provided. Within the framework of the subject, she/he prepares an analysis of the quality of the organization's operation based on efficiency and effectiveness CAF2020 indicators.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgató megismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit. A hallgató rendelkezik a kormányzati és közigazgatási feladatok közgazdasági és közpénzügyi megalapozásához szükséges tudással. A hallgató ismeri a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait.

A hallgató felismeri a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit.

Képességei

A hallgató rendszerszintű szemlélettel, komplex gondolkodással végzi a stratégiai tervezési és elemzési feladatokat. Fejleszti absztrakciós képességét, határozottság a döntéshozatalban, a hatékony érvelés, az átfogó megközelítés, a komplex problémakezelés képességét.

A hallgató készség szinten ismeri az intézkedések előzetes és utólagos komplex hatáselemzésének módszertanát, átlátja a hatékony változásmenedzsment, az innováció és kreativitás, a csoportmunka és hatékony együttműködés fontosságát a közszolgálati feladatok ellátásában.

Attitűdje

A hallgató gyakorolja a nyitott és kritikus gondolkodás, az eredménycentrikus szemlélet, az intuíció és módszeresség viselkedésmintáit.

-

Autonómiája és felelőssége

A hallgató a feladatot önállóan és felelősen végzi. A kormányzati intézménynél töltött gyakorlat, empirikus adatfelvétel és interjúk során képes bizalmat ébreszteni és tanácsot kérni, másokat meghallgatni.

Az elemző munka során tett megállapításaiért szakmai felelősséget vállal, a bizalmas információkat és az informális közléseket diszkrécióval, de ugyanakkor a transzparencia etikájának megfelelően kezeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student gets to know the conditions, models and practical issues of governance efficiency. The student has the knowledge necessary for the economic and public financial foundation of government and public administration tasks. The student knows the domestic and international experiences of developing and measuring organizational efficiency and performance.

The student recognizes the strategic and organizational issues of public service organization and public task performance.

Capabilities:

The student performs strategic planning and analysis tasks with a system-level approach and complex thinking. Develops your ability to abstract, decisiveness in decision-making, effective reasoning, comprehensive approach, and complex problem management.

At the skill level, the student knows the methodology of pre- and post-complex impact analysis of measures, understands the importance of effective change management, innovation and creativity, teamwork and effective cooperation in the performance of public service tasks.

Attitude:

The student practices the behavior patterns of open and critical thinking, result-oriented, intuitive and systemic approach.

-

Autonomy and responsibility:

The student performs the task independently and responsibly. During the internship at a government institution, empirical data collection and interviews, he is able to instill trust and ask for advice and listen to others.

The analyst assumes professional responsibility for the findings made during the work, handles confidential information and informal communications with discretion, but at the same time in accordance with the ethics of transparency.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Európai alapelvek: a CAF nemzeti koordinátorok hálózata biztosítja, hogy a CAF a kormányzás európai értékein és alapelvein nyugvó egyedi eszköz legyen a közszféra szervezeteinek fejlesztésére. (European principles: CAF's network of national coordinators ensures that CAF is a unique tool for the development of public sector organizations based on European values and principles of governance.);

12.2. Közös nyelv: lehetővé teszi a beosztottak és a vezetők számára, hogy közösen, konstruktív módon egyeztessenek a szervezeti fejlesztések kapcsán, valamint népszerűsítsék a párbeszédet és a „benchlearning”(másik szervezettől való tanulás) technikákat. (Common language: enables subordinates and managers to agree constructively on organizational developments, as well as to promote dialogue and "bench learning" techniques.);

12.3. Emberek bevonása: az önértékelés szisztematikusan bevonja az embereket a szervezetfejlesztésbe. (Involvement of people: self-evaluation systematically involves people in organizational development.);

12.4. Tény alapú fejlődés: arra ösztönzi a közigazgatási szervezeteket, hogy gyűjtsék és megfelelően használják fel az adatokat és információkat. (Fact-based development: encourages public administration organizations to collect and properly use data and information.);

12.5. Költségmentes: a CAF ingyenesen elérhető az EIPA Európai CAF Erőforrás Központja, valamint a Nemzeti CAF Koordinátorok jóvoltából. (Free: CAF is available free of charge thanks to EIPA's European CAF Resource Center and National CAF Coordinators.);

12.6. Külső visszacsatolás, valamint a „Hatékony CAF Felhasználó” cím elnyerése: lehetőséget nyújt külső visszajelzésre, melynek során CAF szakértők javaslatokat tesznek a szervezeti fejlesztésekre, illetve odaítélik a „Hatékony CAF Felhasználó” címet. (External feedback and receiving the title of "Effective CAF User": provides an opportunity for external feedback, during which CAF experts make suggestions for organizational improvements and award the title of "Effective CAF User".);

12.7. Eszköztár – Közigazgatás Minősége (Európai Bizottság) (Toolbox - Quality of Public Administration (European Commission));

12.8. A közigazgatás alapelvei (SIGMA OECD 2019) (Principles for Public Administration (SIGMA OECD 2019));

12.9. ENSZ – Fenntartható Fejlődés Céljai (SDGs) (UN - Sustainable Development Goals (SDGs));

12.10. Globális Kormányzati Trendek Átfogó Innovációja (OECD 2019) (Global Trends in Governance - Comprehensive Innovation (OECD 2019));

12.11. EPSA – a Közszféra Európai Díj kritériumrendszer (EPSA - European Public Sector Awards criteria);

12.12. Közszféra Innovációs Megfigyelőközpontja (OECD OPSI) (Public Sector Innovation Observatory (OECD OPSI));

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantervben meghatározottak szerint.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A hallgató által elkészített intézményi CAF elemzés oktatói értékelése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Óralátogatás a tantervben meghatározottak szerint, továbbá az intézményi CAF elemzés készítése.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú értékelés, gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele a legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ageing and Talent Management in European Public Administrations. A report prepared by the OECD for the Slovenian Presidency of the Council of the European Union, OECD , 2021.
2. More resilient public administrations after COVID-19: Lessons from using the common assessment framework (CAF), OECD , 2023.
3. Asensio, M., (Coord.), Evaristo, C. and Martins, M.: CAF challenges to promote public sector capacity, DGAEP, Lisboa 2021.
4. Prorok, T., Parzer, P., Hochholdinger, N., Ladstätter, M.: Impact of CAF on Human Resource Management and People, 2021.

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Horváth Anett Margit, PhD, adjunktus, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM02

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európa stratégiai kérdései

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Strategic issues for Europe

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.2. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A hallgatók egy csoportos vitafeladatban vesznek részt, előre megbeszélt téma és forgatókönyv alapján. A vitát az órán közösen értékeljük.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

E kurzus célja, hogy a hazai közigazgatás és kormányzás vezetői pozícióira történő felkészülésként, Európa és benne az Európa Unió legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése, oly módon, hogy a hallgatók képessé váljanak az önálló stratégia-alkotásra is. E tantárgy a jelenre és a közelmúltra fókuszál. Az Unió külső környezetében történt változások elemzésével indítva, a kurzus tárgyalja a gazdasági és pénzügyi válság európai következményeit, a gazdasági és monetáris unió megvalósításának irányába tett lépéseket, a politikai és intézményi válságot, a migrációs válságot és a jelenkori identitás-kihívásokat, valamint az Európai Unió legitimitációs válságát. A hallgatók megismerkednek a differenciált integráció elméleti magyarázataival is. A szemináriumokon a hallgatók csoportos viták keretében ütköztetik az EU jövője kapcsán kialakult tagállami és uniós elképzeléseket, értelmezik és értékelik az egyes forgatókönyveket, ütköztetik az álláspontjaikat. A kurzus két fő részből áll. Az elsőben a kontinensen jelentkező egy-egy válságterület értelmezéséhez előadások keretében megismerhetik azokat az elméleti és konceptuális kereteket és módszertant, amellyel az egyes kérdések tudományos igényességgel értelmezhetők. A tantárgy második fele interaktív és gyakorlati jellegű. A hallgatók irányított csoportos viták keretében dolgozzák fel jelen korunk és Európa jövőjének

legfontosabb kihívásait. A tantárgy különös hangsúlyt helyez arra, hogy a közép-európai és hazai megközelítés is megfelelő súllyal szerepeljen a tanórai diskurzusokban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of this course is to cognize the most important questions and challenges of Europe and the European Union as a preparation for the leadership positions of the domestic public administration and governance, in a way that the students will also become capable of independent strategy-making. This subject focuses on the present and the recent past. Starting with the analysis of the changes that happened in the external environment of the European Union, the course discusses the European consequences of the economic and financial crisis, the steps that were made towards the implementation of the Economic and Monetary Union, the political and institutional crisis, the migration crisis and the identity-challenges of the present, furthermore the crisis of the legitimation of the European Union. The students can get to know the theoretical explanations of the differential integration as well. During the seminars, through group debates the students collide the notions of member states and the European Union, which were established in connection with the future of the EU, interpret and evaluate the scenarios, clash their viewpoints. The course has two main parts. In the first part, for the interpretation of a crisis area that occurs on the continent, during lectures (the students) can get to know the theoretical and conceptual frameworks and methodology, with which the individual questions are scientifically interpretable. The second half of the subject is interactive and practical. The students process the most important challenges of our age and Europe's future through guided discussions. The subject emphasizes, that both the Central European and the domestic approach will be represented with the proper weight during the discourses of the lectures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

megismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit, ismereteket szerez a releváns hazai és nemzetközi szakirodalomban, és a tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekre tesz szert.

-

Képességei

rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

nyitott és kritikus gondolkodás, optimizmus, pozitív beállítottság, ambíció és kíváncsiság.

-

Autonómiája és felelőssége

munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik, tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the strategic issues concerning Europe, the European regions and international politics, the relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research.

-

Capabilities:

systemic approach and complex thinking, strategic planning and analysis, abstraction, complex approach and problem solving.

-

Attitude:

open-mindedness and critical thinking, optimism, a positive attitude, ambition and curiosity.

-

Autonomy and responsibility:

he/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Európa és az EU legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése. (Discussing the most important questions and challenges of Europe and the European Union.);

12.2. Önálló hallgatói stratégia-alkotás gyakorlat (Individual strategy-making exercise of students);

12.3. A jelen és a közelmúlt európai történései. (The present and the recent past of Europe.);

12.4. Az EU külső környezeti változásainak elemzése. (Changes in the external environment of the EU.);

12.5. A gazdasági és pénzügyi válság európai következményei. Az eurozóna válsága. (The European consequences of the economic and financial crisis. The eurozone crisis.);

12.6. Politikai, intézményi és legitimációs válság. (Political, institutional and legitimacy crisis.);

12.7. A migrációs válság és a jelenkori identitás-kihívások. (The migration crisis and identity-challenges of the present.);

12.8. COVID19 járvány (COVID19 pandemia);

12.9. Újfajta biztonsági kihívások, háború és energia-válság. (New security threats, war and energy-crisis.);

12.10. Többsebességű, vagy menüválasztásos jövő? A differenciált integráció értelmezése. (Multi-speed or a la Carte Europe? Interpreting differentiated integration.);

12.11. Csoportos vita I. - jelen kor és Európa jövőjének legfontosabb kihívásai. (Group debate I. - the most important challenges of our age and Europe's future.);

12.12. Csoportos vita II. - Kontinensen jelentkező egy válságterület értelmezése. (Group debate II. - The interpretation of a crisis area in Europe.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz; 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint felkészülés a csoportos vitára.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés rendje: a csoportos vita-feladatban való részvétel (50%) és egy 5-8 oldalas érvelő esszé elkészítése (50%) azonos súllyal szerepel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koller Boglárka: Politikai unió vagy nemzetek Európája? : A millió dolláros kérdés margójára , Európai Tükör 24. évf 3. szám, pp. 5-32.
<https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/6089>, Budapest 2021. ISBN: 1416-6151, doi: 10.32559/et.2021.3.1;
2. Koller Boglárka - Arató Krisztina: Válságok és tanulságok (2008-2009) In Arató Krisztina - Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet, pp. 263-228., Gondolat Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 978 963 556 276 3;
3. Martonyi János: Differenciáció vagy dezintegráció. Megújítva megőrizni, Európai Tükör 21. Évf. 1. szám, Európai Tükör 2018. ISBN: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/1256>;
4. Simon Zoltán: Az uniós külkapcsolatok elhúzódó dilemmái, Európai Tükör 24. Évf. 4. szám, Budapest 2021. ISBN: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/6040>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. European Commission: Strategic Foresight Report(s), 2023, Brussels 2023. ISBN: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategic-planning/strategic-foresight/2023-strategic-foresight-report_en;
2. Gyurgyák János: Európa Alkonya?, Osiris Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789632762999;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁTKTM03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Hatékony vezetői kommunikáció és média

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Effective leadership communication and media

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Török Bernát

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a közzszolgálatban és az üzleti világban betöltött vezetői pozíciónak egyfelől a társadalom, másfelől a saját szervezet felé történő kommunikációs szerepét járja körül. A hallgatók egyrészt áttekintést kapnak a társadalmi kommunikáció jogi, szociológiai és kulturális kereteiről. Ennek során megismerkednek a társadalmi tanácskozás sajátosságaival, illetve a tömegkommunikációs eszközök működésére és használatára vonatkozó legfontosabb szabályokkal. A tantárgy hangsúlyt fektet az új infokommunikációs eszközök jellemzőinek feltárására. A hallgatók másrészt megismerkednek a vezetői és intézményi kommunikáció legfontosabb elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Feltérképezik az egyes külső és belső kommunikációs eszközök használatának sajátosságait, illetve a kommunikációs döntési helyzetekben mérlegelendő szempontokat. A tantárgy áttekintést nyújt a hatékony vezetői kommunikáció személyi és szervezeti feltételeiről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course focuses on the role of communication with society and with one's own organization, of leadership in the public service and the business world. On the one hand, students receive an overview of the legal, sociological and cultural frameworks of social communication. In doing so, they will be introduced to the specifics of social consultation and the most important rules related to the operation and use of mass media. On the other hand, students become acquainted with the most important theoretical and practical issues

of managerial and institutional communication. They explore the specifics of the use of external and internal communication tools and the aspects to be considered in communication decision-making situations. The course provides an overview of the personal and organizational conditions for effective managerial communication.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit, ismeri a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit, rendelkezik a vezetői személyiségfejlesztéshez, az etikus és hatékony vezetéshez szükséges tudással.

-

Képességei

képesség mások inspirálására és motiválására, rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, határozottság, döntésképesség, hatékony érvelés, meggyőzőképesség, hatékony kommunikáció, kiváló íráskészség.

-

Attitűdje

szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, nyitott és kritikus gondolkodás, magas szintű érzelmi intelligencia, empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben.

-

Autonómiája és felelőssége

tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget, maga mellé tudja állítani munkatársait, őket új célokra inspirálni, értük és velük dolgozni vezetőként is, törekszik a példamutatásra.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the prerequisites, models and practical issues of effective governance, the strategic and organizational issues of running public services and performing public functions, the concepts of ethical and effective leadership and leadership skill development.

-

Capabilities:

inspiring and motivating others, systemic approach and complex thinking, dedication, making decisions, effective reasoning, convincing others and communicating efficiently. He/she has excellent writing skills.

-

Attitude:

solid moral principles, integrity, honesty, open-mindedness and critical thinking, high emotional intelligence, empathy and sensitivity to social issues.

-

Autonomy and responsibility:

he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates, he/she can enlist colleagues and inspire them to set new goals. He/she can work both for and with them as a leader, he/she aims to set a good example.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A vezetői pozíció kommunikációs szerepe. (Communication role of leadership position.);

12.2. A társadalmi kommunikáció jogi, szociológiai és kulturális keretei. (Legal, sociological and cultural frameworks of social communication.);

12.3. A társadalmi tanácskozás sajátosságai. (Peculiarities of social counseling.);

12.4. A tömegkommunikációs eszközök működésére és használatára vonatkozó

legfontosabb szabályok. (The most important rules for the operation and use of mass media.);

12.5. Az új infokommunikációs eszközök jellemzői. (Features of new infocommunication tools.);

12.6. A vezetői és intézményi kommunikáció legfontosabb elméleti és gyakorlati kérdései. (Key theoretical and practical issues in managerial and institutional communication.);

12.7. Az egyes külső és belső kommunikációs eszközök használatának sajátosságai. (Features of using external and internal communication tools.);

12.8. A kommunikációs döntési helyzetekben mérlegelendő szempontok. (Aspects to be considered in communication decision-making situations.);

12.9. A hatékony vezetői kommunikáció személyi és szervezeti feltételei. (Personal and organizational conditions for effective leadership communication.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Denis McQuail: A tömegkommunikáció elmélete, Wolters Kluwer, Budapest 2018.
2. Jenei Ágnes: Vezetés és kommunikáció, Jegyzet, Közigazgatási Vezetői Akadémia, Budapest.
3. Németh Erzsébet: Közszerelés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve, Osiris, Budapest 2006.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Czuprák Otto – Kovács Gábor: A szervezetvezetés elmélete, Dialóg Campus, Budapest 2017.
2. Szűts Zoltán: Online. Az internetes kommunikáció és média története, elmélete és jelenségei, Wolters Kluwer, Budapest 2018.

Budapest, 2024

Dr. Török Bernát

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNJTM03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Identitás - jogok, elvek, politika (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Identity - rights, principles and policy

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak arról, napjainkban milyen identitáspolitikai modellek léteznek Európában és azon kívül. A kurzus során a nacionalizmus elméletekkel, a kisebbségi jogok és a kisebbségpolitika alakítását befolyásoló szerepével is megismerkednek a hallgatók. A tantárgy az identitás védelmét érintő nemzetközi standardok (kisebbségi jogok, őslakos népek jogai stb.) mellett kitér egyes országok gyakorlatára is, így az anyaállami politikákra és a kisebbségvédelmi szabályozásokra is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This course offers an overview on identity politics and identity policy models in Europe and beyond. During the semester students will become more familiar with nationalism theories, the protection of minority rights and various factors influencing minority policies. The course also deals with international standards related to the protection of identity (minority rights, indigenous rights in particular, etc.) and offers case studies from different countries - especially on kin-state policy, minority protection.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a magyar nemzetstratégia alapkérdéseit,
ismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit

-

Képességei

nemzetstratégiai szintű gondolkodás,
absztrakciós képesség és készség
intézkedések előzetes és utólagos komplex hatáselemzése,
rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás,
stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség

-

Attitűdje

empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben,
nyitott és kritikus gondolkodás
magas szintű érzelmi intelligencia,
intuíció és módszeresség

-

Autonómiája és felelőssége

Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik

A vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

Törekszik a példamutatásra

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- knowledge of relevant national and international literature, methodological skills necessary for scientific research

- knowledge of the basic issues of Hungarian national strategy,

- knowledge of strategic issues of Europe, European regions and international politics

-

Capabilities:

- thinking at the level of national strategy,

- Ability and skill to abstract

- complex ex ante and ex post impact analysis of measures,

- systemic approach, complex thinking,

- strategic planning and analysis, ability to abstract

-

Attitude:

- empathy, sensitivity to social problems,

- open and critical thinking

- high level of emotional intelligence,

- intuition and methodology

-

Autonomy and responsibility:

- He/she sees his work as a service, acting with humility, respect and service to people

- He/she sees leadership as a continuous learning process, learning from his/her own mistakes, being able to ask for advice and listen to others.

- Strives to lead by example

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Kisebbségi jogok nemzetközi védelme – miért nemzetközi, milyen jogok? (International protection of minority rights - why international, what rights?);
- 12.2. Kisebbségi jogok nemzetközi védelme – ENSZ rezsím (International Protection of Minority Rights - the UN regime);
- 12.3. Kisebbségi jogok nemzetközi védelme – európai rezsím (International protection of minority rights - European regime);
- 12.4. Kisebbségek részvétele a közéletben (Participation of minorities in public life);
- 12.5. Nacionalizmus elméletek (Nationalism theories);
- 12.6. Nacionalizmus elméletek 2. (Nationalism theories 2.);
- 12.7. Diaszpóra politikák és anyaállami politikák (Diaspora policies and kin-state policies);
- 12.8. Magyar nemzetpolitika fejlődése és kihívásai (Evolution and challenges of Hungarian kin-state policy);
- 12.9. Kisebbségi autonómia modellek - önrendelkezés (Minority autonomy models - self-determination);
- 12.10. Nyelvi jogok és nyelvpolitikák (Language rights and language policies);
- 12.11. Diversity management – a nyelvi, etnikai, nemzeti sokszínűség kezelésének modelljei (Diversity management - the models for handling linguistic, ethnic and national diversity);
- 12.12. Diversity management – a nyelvi, etnikai, nemzeti sokszínűség kezelésének modelljei 2. (Diversity management - the models of handling linguistic, ethnic, national diversity);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

a tanórák 60%-án kötelező részvétel

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

félévközi olvasmányok, beadandó dolgozatok

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadásokon való 60%-os részvétel

16.2. Az értékelés:

vizsgadolgozat

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Vizi Balázs (szerk.): Identitás - jogok, elvek, politika (magyar és angol nyelvű) Szöveggyűjtemény, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest megjelenés alatt.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jane Boulden & Will Kymlicka: International Approaches to Governing Ethnic Diversity, OUP, Oxford 2015.
2. Nagy Noémi: Language rights as a sine qua non of democracy – a comparative overview of the jurisprudence of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union, Central and Eastern European Legal Studies , 2018 .

3. Tóth, Norbert: A kisebbségi területi autonómia elmélete és gyakorlata: Nemzetközi jogi és összehasonlító jogi analízis, L'Harmattan, Budapest 2014.
4. Tove H. Malloy – Alexander Osipov – Balázs Vizi, eds.: Managing Diversity through Non-Territorial Autonomy: Assessing Advantages, Deficiencies, and Risks, Oxford University Press, Oxford 2015.
5. Tove H. Malloy (ed.): Minority Issues in Europe: Rights, Concepts, Policy, Frank&Timme, 2013. ISBN: 978-3-8487-3067-4;

Budapest, 2022

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKTM16

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Jó és fenntartható fejlődés (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Good and Sustainable Development

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Kis Norbert, PhD, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy áttekintse a közigazgatás változó koncepcióinak okát és következményeit világszerte. A kormányzáshoz kapcsolódó fogalmi környezet átalakítja a kormányok felelősségét, a közigazgatási reformok hatékonyságát és értékelését. A kurzus elemzési keretet biztosít a közpolitikai intézkedések (reformok) mérésére egy átfogó dimenzióban, beleértve a közbiztonságot, a jogállamiságot és az igazságosságot, a pénzügyi stabilitást és a versenyképességet, az erőforrások fenntarthatóságát, a jólétet és a társadalmi kohéziót vagy a hatékony közigazgatást. A kurzus esettanulmányok alapján elemzi a különböző nemzeti és nemzetközi kísérleteket a közigazgatás minőségének és hatékonyságának átfogó értékelésére. A program népszerűsíti az olyan nyilvános értékeket, mint az integritás, a közigazgatás átláthatósága és a jó kormányzás elvei.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The program aims to overview the causes and consequences of the changing concept of public governance all over the world. The pro-state concepts reshape the responsibility of governments, the effectiveness and the assessment of public reforms. The course delivers analytical framework of measurement of public policy actions (reforms) in a comprehensive dimension including public security, rule of law and justice, financial stability and competitiveness, sustainability of resources, well-being and social cohesion or the effective public management. The course analyses on case-study basis different national and

international attempts of making a comprehensive assessment of the quality and effectiveness of public governance. The program promotes public values such as integrity, transparency of public management and principles of good governance.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit, a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait, releváns hazai és nemzetközi szakirodalom ismerete, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.

-

Képességei

- rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

- eredménycentrikus szemlélet, nyitott és kritikus gondolkodás.

-

Autonómiája és felelőssége

- tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- knows the conditions, models and practical issues of the efficiency of governance, domestic and international experience in developing and measuring organizational efficiency and performance, knowledge of relevant national and international literature and methodological knowledge necessary for scientific research work.

-

Capabilities:

- systemic approach, complex thinking, comprehensive approach, complex problem management.

-

Attitude:

- a results - oriented approach, open and Critical Thinking.

-

Autonomy and responsibility:

- take responsibility for actions, and the performance of the subordinates.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közigazgatás változó koncepcióinak okai és következményei világszerte. (Causes and consequences of changing concepts of public administration worldwide.);

12.2. A közpolitikai intézkedések (reformok) mérése egy átfogó dimenzióban. (Measuring public policy actions (reforms) in a comprehensive dimension.);

12.3. A közbiztonság reformok mérése. (Measuring public security reforms.);

12.4. A jogállamiság reformok mérése. (Measuring the rule of law reforms.);

12.5. Az igazságosság reformok mérése. (Measuring justice reforms.);

12.6. A pénzügyi stabilitás reformok mérése. (Measuring financial stability reforms.);

12.7. A versenyképesség reformok mérése. (Measuring competitiveness reforms.);

12.8. Az erőforrások fenntarthatósága reformok mérése. (Measuring resource sustainability reforms.);

12.9. A jólét és a társadalmi kohézió reformok mérése. (Measuring welfare and social cohesion reforms.);

12.10. A hatékony közigazgatás reformok mérése. (Measure effective public administration reforms.);

12.11. Esettanulmányok alapján a különböző nemzeti és nemzetközi kísérleteket elemzése (Analyze various national and international experiments based on case studies.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni.

Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Követelmény félév során esettanulmány készítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete. Követelmény félév során esettanulmány készítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Christopher Pollitt and Geert Bouckaert: Public Management Reform,.
2. Gellén Márton; Kaiser Tamás; Kis Norbert; Kiss Norbert; Nyikos Györgyi: Good Governance – International Dimensions, NKTK, Budapest 2014.
3. Kádár Krisztián – Kis Norbert: A fenntartható fejlődést szolgáló szakpolitikai eszközök – szöveggyűjtemény, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest megjelenés alatt.
4. Tony Bovaird, Elke Löffler: Evaluating The Quality of Public Governance: Indicators, Models and Methodologies, International Review of Administrative Sciences, 2013.

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Prof. Dr. Kis Norbert, PhD, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁLLTM10

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közzszolgálat és közigazgatás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Public service and administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Sáfrán József, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 20 (8 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja megismertetni a közzszolgáltatások és az igazgatás modelljeit, technikáit, alapvető szabályozási és intézményi kereteit, valamint azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyek az állami szolgáltatásokat működtetik. A tantárgy bemutatja a közigazgatás rendszertani és történeti pozícióját a magyar államban, alkotmányos alapjait és szakigazgatási feladatrendszerét. A tárgy elhelyezi a magyar közigazgatást az Európai Közigazgatás Térben, foglalkozik a közigazgatás minőségének és hatékonyságának szervezeti és személyzeti feltételeivel. A tárgy áttekinti a közigazgatás szervezeti mintázatait, intézményi hagyományait és szervezeti kultúráját, és megismerteti a közigazgatás-fejlesztés stratégiai tervezésének és implementációjának tanulságait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce the models, techniques, basic regulatory and institutional frameworks of public services and administration, as well as the tasks and activities that operate state services. The course presents the systematic and historical position of public administration in the Hungarian state, its constitutional foundations and its system of professional administrative tasks. The course places Hungarian public administration in the European Public Administration Area, deals with the organizational and personnel conditions of the quality and efficiency of public administration. The course reviews the organizational patterns, institutional traditions and organizational culture of

public administration, and introduces the lessons of strategic planning and implementation of public administration development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit. Átlátja az ágazati szakpolitikák tervezésének és érvényesítésének komplexitását. Ismeri a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait.

-

Képességei

átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, eredménycentrikus szemlélet.

-

Autonómiája és felelőssége

munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik, tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowing the strategic-organizational issues of public service organization and public task performance;

Understanding the complexity of planning and enforcing sectoral policies;

Knowing the domestic and international experiences of developing and measuring organizational efficiency and performance.

-

Capabilities:

complex approach and problem solving.

-

Attitude:

goal-oriented approach.

-

Autonomy and responsibility:

he/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közigazgatás rendszertani és történeti pozíciója a magyar államban. (The systematic and historical position of public administration in the Hungarian state.);

12.2. A közigazgatás alkotmányos alapjai. (The Constitutional foundations of public administration.);

12.3. A közigazgatás feladatrendszere. (The system of tasks of public administration.);

12.4. A szakigazgatás rendszere és tevékenysége. (The system and activities of specialized administration.);

12.5. Az Európai Közigazgatás Tér és a magyar közigazgatás. (The European Public Administration Area and Hungarian public administration.);

12.6. A közigazgatás minősége és hatékonysága. (The quality and efficiency of public administration.);

- 12.7. A közigazgatás szervezete és személyzete. (The organization and personnel of public administration.);
- 12.8. A kormányzati igazgatás szervezete. (The organization of government administration.);
- 12.9. A minisztériumok és a központi hivatalok. (The ministries and central offices);
- 12.10. A területi és helyi igazgatás: a kormányhivatalok. (The territorial and local administration: government offices.);
- 12.11. Az önkormányzati igazgatás. (The municipalities.);
- 12.12. Autonóm államigazgatási szervek. (The Autonomous state administrative bodies.);
- 12.13. Önálló szabályozó szervek. (The Independent regulatory bodies.);
- 12.14. A közigazgatás működésének fejlesztése. (The development of the operation of public administration.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy feltétele az egyéni és csoportos esettanulmány alapú projektfeladatok elvégzése, a kijelölt szabályozási és szakirodalmi szemelvények megértése, órán történő megvitatásban történő aktív részvétel.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés alapja a feladatokhoz rendelt minőségkritériumoknak való megfelelés mértéke, valamint az órai aktivitás és produktivitás.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. LAPSÁNSZKY András - PATYI András - VARGA Zs. András: A magyar közigazgatási jog általános tanai [bővített kiadás], Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr, 2024. – tematikához kapcsolódó fejezetei
2. SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020. – a tematikához kapcsolódó fejezetek
3. BIBÓ István: Jogszerű közigazgatás. Eredményes közigazgatás. Erős Végrehajtó Hatalom. In.: Bibó István: Válogatott tanulmányok. Magvető, Budapest, 1986.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. HOFFMAN István - NAGY Marianna (szerk.): A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata. Budapest: HVG ORAC, 2017, 3. kiadás
2. STUMPF István: A Kormány alkotmányos jogállása. Új Magyar Közigazgatás 2015/2.
3. SZAMEL Katalin - BALÁZS István - GAJDUSCHEK György - KOI Gyula (szerk.): Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása (Összehasonlító közigazgatás) . Complex, Budapest, 2011.

Budapest, 2025

Dr. Sáfrán József

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: LFSZE01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Ludovika Fesztivál Szabadegyetem

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Ludovika Festival Open University

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 0 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: aláírás

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. bűnügyi igazgatási alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. katasztrófavédelem alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.4. katasztrófavédelem mesterképzési szak;

5.5. katonai infokommunikáció alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.6. katonai logisztika alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.7. katonai nemzetbiztonsági alapképzési szak;

5.8. katonai vezetői alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.10. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.11. közigazgatási mesterképzési szak;

5.12. közigazgatás-szervező alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.13. magánbiztonsági alapképzési szak;

5.14. nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak;

5.15. nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak;

5.16. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

5.17. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven);

5.18. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.19. nemzetközi vízpolitika és vízdiplomácia mesterképzési szak;

5.20. pénzügyi rendészeti alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.21. polgári nemzetbiztonsági alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.22. rendészeti alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.23. rendészeti igazgatási alapképzési szak / valamennyi szakirány;

5.24. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak;

5.25. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Elektronikai Hadviselés Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Kovács László, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 4 (4 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 1

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az Egyetem hagyományteremtő céllal indította útjára több mint 10 évvel ezelőtt a Ludovika Fesztivált, amelynek egyik hangsúlyos eleme az Egyetem oktatási, kutatási portfóliójához illeszkedő kétnapos előadássorozat, a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem neves nemzetközi szakemberek és véleményformálók közreműködésével. Az érdeklődők (lakosság, egyetemi polgárok) számára nyitott esemény a hallgatók mellett a szélesebb közönségnek is áttekintést kíván adni az Egyetemen folyó és külsős szakmai kutatásokról, az Egyetem tudományos életéről, közérthető módon mutatva be az egyes karok és intézetek specifikus és interdiszciplináris szakterületeit, különös tekintettel a had- és rendészettudomány, a nemzetközi biztonság- és védelempolitika, nemzetközi igazgatás, állam és EU, továbbá a geopolitika és fenntartható fejlődés témakörökben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The Ludovika University of Public Service launched the Ludovika Festival program more than 10 years ago. The main core of the event is the two-day-long Free University lecture series based on the research and training portfolio of University with internationally renowned experts and influencers. The aim of the program is to introduce a summary to the students and the public about the University's internal and external professional research, the scientific life of the University, the specific and interdisciplinary areas of the University's faculties and institutes such as the field of law enforcement, military science, international security and defence policy, international public relations, state, EU, geopolitics and sustainability.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről. Összességében átfogó képpel rendelkezik a rendészettudományi, a hadtudományi, az állam- és jogtudományi területek alapvető tényeiről, irányairól és határainról hazai és nemzetközi vonatkozásban is.

A hallgató a tantárgy elvégzésével megfelelő ismeretekkel rendelkezik a hadtudományi, a rendészettudományi, a nemzetközi igazgatási, az állam- és társadalomelméleti-, államtudományi kutatásokról, a nemzetbiztonsági munka sajátosságairól.

Átfogóan ismeri a közszolgálat – hivatásrendjétől eltérő – további területeinek alapvető tudásanyagát, általános műveltsége erőteljesen bővül, megérti a különböző háttérű jelenségek kapcsolatát, különös tekintettel a nemzetközi, geopolitikai összefüggésekre.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

Képes rendszerben gondolkodni és felismerni az ökológiai rendszer alapvető szolgáltatásainak hasznosításából eredő kockázatokat és konfliktusokat, továbbá munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódóan megoldásokat keresni azok megelőzésére, enyhítésére, megoldására.

Fejlődik a kritikai készsége, lojalitása és felelősségérzete a társadalom és a nemzet iránt. A nemzetközi előadóknak is köszönhetően új szemlélettel és megközelítésekkel találkozik. A megszerzett ismereteket alkalmazott tudásként kezeli. Képesé válik komplex problémák megértésére, geopolitikai összefüggések észrevételére, következtetések megfogalmazására, amelyet hivatásába beépíthet.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században

Nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Elkötelezett saját szakmai fejlődése iránt. Nyitott arra, hogy a hivatásrendjétől eltérő további közszolgálati hivatásrendek tudásbázisának alapvető ismereteit is elsajátítsa.

A kurzus elvégzése után határozottabb és szélesebb látókörű világszemlélettel fog rendelkezni, közös közszolgálati érték- és fogalomkészlettel bír és nyitott a teljes hazai és nemzetközi közszolgálat egészére, közszolgálati gondolkozása, értékrendje erősödik. Közszolgálati elkötelezettség, ambíció és kíváncsiság jellemzi. Érdeklődése megnő a szakterületével kapcsolatos újító és megőrző feladatok ellátására, a szakmai kihívások komplex szemléletű kezelésére.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Nagyra értékeli a hivatástudatot és felismeri az egyéni hozzájárulás jelentőségét a közösség, a társadalom és a nemzet életében.

Munkáját folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

Önállóan végzi a problémák végig gondolását és a rendelkezésre álló adatok objektív értékelését, elemzését.

A szakterületéhez kapcsolódóan megfelelő áttekintő-, rendszerező-, valamint rendszerszemléletű képességgel rendelkezik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has some knowledge of Hungary's history, social, environmental characteristics, cultural heritage and geopolitical situation as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local problems and their connections. - Overall, the student has a comprehensive overview of the basic facts, trends and boundaries of the fields of law enforcement, military science, state and legal studies at national and international level as well.

By completing the course, the students will have sufficient knowledge of military, law enforcement, public administration, national security work, social theory, and state science research.

In general, they know the basic knowledge of the public service - in their own, and different professional rules too.

His overall knowledge is expected to be broadened, so that he will be able to understand the complicated connections between different phenomena with particular regards to international and geopolitical contexts.

Capabilities:

The student is able to interpret and evaluate effectively the global events and world processes affecting Europe and Hungary, as well as efficiently process the related information and data.

The student is able to think systematically and to identify risks and conflicts arising from the use of the basic services of the ecosystem as well as find solutions to prevent, mitigate and resolve them in relation to his/her work and tasks.

They will improve skills in critical thinking, loyalty, and sense of responsibility towards the society and the nation. Due to the wide range of international lecturers, they will obtain a system-wide perspective and holistic approach.

They will be able to use the learned thoughts as part of their practical knowledge.

They will be able to interpret complex issues, notice geopolitical correlations and draw conclusions.

Attitude:

The student is committed to public service, recognises the responsibility associated with the professions of public service and authentically represents its spirit.

The student is open to new findings, innovations in his/her professional field, he/she strives to learn about them, understand them and apply them. He/she is committed to his/her own professional development. In addition to his/her own public service profession, he/she is open to acquire the basic knowledge of the knowledge-base of other public service professions.

After completing the course, students' world view becomes more well-defined.

They will boast a set of values closely associated with national and international public service.

They are characterized by critical thinking, public service commitment, ambition, and curiosity.

Their interest in developing their own profession increases and they are willing to learn and acknowledge innovations in their fields.

Autonomy and responsibility:

The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

They will be able to value professionalism and recognise the importance of individual contribution in the life of a community, society and the nation.

Consider their own work a constant learning act, learns from their own mistakes, able to ask for advice and listens to others.

They will be able to think about problems independently and they can study information in an objective way.

They have a systematic and systemic overview ability in relation to their field.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A Ludovika Fesztivál Szabadegyetem előadásainak témái szerteágazóak, évről évre változóak, a témák jelentős mértékben reagálnak az aktuális hazai és nemzetközi társadalmi, gazdasági, külpolitikai eseményekre, geopolitikai trendekre az alábbi főbb témakör (The lecture topics of the Ludovika Festival Open University are varied year by year. To update our students' knowledge in a most up to date fashion, the chosen topics largely react to current homeland and international issues regarding society, foreign po);

12.2. Hazai és nemzetközi hadtudományi kutatások eredményeinek bemutatása, hivatásrendi ismeretek nyújtása (Presentation of the Hungarian and international military researches, expound professional rules for army officers);

12.3. Hazai és nemzetközi rendészettudományi kutatások eredményeinek bemutatása, hivatásrendi ismeretek nyújtása (Presentation of the Hungarian and international results of law enforcement researches, expound professional rules for police officers);

12.4. Közigazgatás-tudományi kutatások eredményeinek a bemutatása, különös tekintettel a nemzetközi igazgatásra, az állammal és az EU-val kapcsolatos ismeretekre. (Presentation of the results of public administration researches special regards to international public relations, state and EU);

12.5. Nemzetbiztonsági munka sajátosságainak bemutatása. (Presentation of the specialities of national security work.);

12.6. Állam- és társadalomelméleti-, államtudományi kutatások eredményeinek a bemutatása (Presentation of the results of state, social theory and political science research.);

12.7. A fenntartható fejlődéssel, vízdiplomáciával és víztudománnyal kapcsolatos kutatások eredményeinek bemutatása. (Presentation of the results of sustainability, water diplomacy and water sciences research.);

12.8. Nemzetközi biztonság- védelempolitikai ismeretek nyújtása, különös tekintettel a geopolitikai összefüggésekre. (Presentation of the results of international security and defence policy with special regards to geopolitical contexts);

12.9. A Ludovika Fesztivál Szabadegyetemen az intézmény hallgatói, oktatói, kutatói és külsős szakemberek személyesen is találkozhatnak és közvetlenül megoszthatják legújabb kutatási eredményeiket (With the help of „Ludovika Festival Open University” students, professors, researchers of the university and other experts can meet personally and share their latest research results directly);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi; 4. félév/tavaszi; 6. félév/tavaszi; 8. félév/tavaszi; 10. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A részvétel kötelező, igazolt távollét esetén a tantárgy a következő tavaszi félévben pótolandó

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A Ludovika Fesztivál Szabadegyetem előadásain kötelező a részvétel, az előadásokra a LudEvent felületén kötelező a regisztráció.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Személyes részvétel legalább három előadáson a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem keretében.

16.2. Az értékelés:

Aláírás

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Személyes részvétel legalább három előadáson a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem keretében, melyet LudEventes regisztrációval kell igazolni.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2023

Prof. Dr. Kovács László, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKPTM26

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi gazdaság, külgazdaság

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International economy

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közpénzügyi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Halmi Péter

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 20 (8 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja: átfogó ismeretek átadása a hallgatók számára a világgazdaság legfontosabb összefüggéseiről, fejleményeiről. A tárgy a következő főbb ismeretkörökre koncentrálna: közgazdaságtan és közpolitika; globalizáció és függőségek; a nemzetközi kereskedelem politikai gazdaságtana; multilaterális és regionális gazdasági megállapodások; a termelés globalizációja; nemzeti jövedelem és fizetési mérleg problémák; nemzetközi hitelezés, tartalékok és eladósodás; pénzügyi és gazdasági válságok; növekedés és fejlődés; szerkezetváltás és alkalmazkodás. A tananyag elsajátítása a legfrissebb, illetve leginkább releváns hazai és nemzetközi példák révén történik. A problémák, illetve az alkalmazható politikák megközelítését alapvetően a jóléti elemzésből már ismert hármas tagolás jellemzi: mit tehet az egyén, a vállalat és az állam. Az egyes politikák hatásainak elemzése során kiemelt hangsúlyt kap a költség-haszon elemzés: mit jelent valamely politika, intézkedés a társadalom egésze számára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course: to provide students with comprehensive knowledge of the most important correlations and developments of the world economy. The subject focuses on the following main topics: economics and public policy; globalization and dependencies; the political economics of international trade; multilateral and regional economic agreements; globalization of production; the problems of national income and balance of payments;

international lending, backups and indebtedness; financial and economic crises; growth and development; structure-change and adaptation. The curriculum is acquired through the most recent and most relevant domestic and international examples. The problems' and the applicable policies' approach is fundamentally described by the triple proportioning, which is already known from the welfare-analysis: what can the individual, the company and the state do. When analyzing the effects of certain policies, the cost-benefit analysis is given special emphasis: what does one of the policies, actions mean for society as a whole.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

átlátja a nemzetközi gazdasági és külgazdasági kapcsolatok alapvető folyamatait ismeri a kormányzati, gazdaságpolitikai és innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait, releváns hazai és nemzetközi szakirodalom ismerete, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.

-

Képességei

átfogó megközelítés, komplex problémakezelés, intézkedések előzetes és utólagos komplex hatáselemzése.

-

Attitűdje

nyitott és kritikus gondolkodás, eredménycentrikus szemlélet, önkontroll és önkritika.

-

Autonómiája és felelőssége

tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget, a feladatokat delegálni tudja, a felelősséget el tudja osztani, képes bizalmat adni és mások bizalmát elnyerni.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the basic concepts of the international economy and foreign economic relations, the international best practices of the governmental process, economic policy-making and innovation, the relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research

-

Capabilities:

complex approach and problem solving, evaluating the complex impact assessment of the efficiency of measures before and after their application.

-

Attitude:

open-mindedness and critical thinking, goal-oriented approach, self-control and self-criticism.

-

Autonomy and responsibility:

he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates, he/she can delegate tasks and share responsibility. He/she is able to build and earn someone's trust.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Közgazdaságtan és közpolitika. (Economics and public policy.);

12.2. Globalizáció és függőségek. (Globalization and dependencies.);

12.3. A nemzetközi kereskedelem politikai gazdaságtana. (The political economics of international trade.);

- 12.4. Multilaterális és regionális gazdasági megállapodások. (Multilateral and regional economic agreements.);
- 12.5. A termelés globalizációja. (Globalization of production.);
- 12.6. Nemzeti jövedelem és fizetési mérleg problémák. (The problems of national income and balance of payments.);
- 12.7. Nemzetközi hitelezés. (International lending.);
- 12.8. Tartalékok és eladósodás. (Backups and indebtedness.);
- 12.9. Pénzügyi és gazdasági válságok. (Financial and economic crises.);
- 12.10. Növekedés és fejlődés. (Growth and development.);
- 12.11. Szerkezetváltás és alkalmazkodás. (Structure-change and adaptation.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

- 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. Elekes Andrea : Világgazdaságtan, NKE, Budapest 2019.
- 2. Halmai Péter: Európai gazdasági integráció, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 978- 615-6020-31-4;
- 3. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan, PANEM, Budapest 2003. ISBN: 9635453396;
- 4. Szentés et al.: Nemzetközi gazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789630591287;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Prof. Dr. Halmai Péter

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁTKTM04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetstratégiai alapkérdések

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Strategic questions of national politics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Koltay András, PhD, kutatóprofesszor

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy áttekintést ad nemzeti történelmünk jelentős mozzanatairól, különös tekintettel azokra, amelyek rendkívüli hatással voltak a közgondolkodásra, általános történelemszemléletre, a nemzeti mitológiák kialakulására. A hallgatók megismerhetik azokat a történelmi sorsfordulókat, szellemtörténeti irányzatokat, amelyek a magyarság és a környező népek viszonyát alakították, egyúttal az is bemutatásra kerül, hogy a magyar történelmi fejlődés milyen kölcsönhatásban volt a nagy európai folyamatokkal, intellektuális, kulturális irányzatokkal. A tantárgy megismerteti a hallgatókkal azokat a kérdéseket is, amelyek napjainkban az érdeklődés homlokterében állnak: a közegészségügyi és demográfiai tendenciákat, a civilizációs küzdelmek hátterét, a kultúrafogyasztási szokások várható alakulását, a környezetvédelem és a technikai fejlődés kihívásait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course provides an overview of the important moments of our national history, with special focus on those, which had an extraordinary impact on public thinking, general approach of history, and the emergence of national myths. The students can get to know those historical turning points, trends of the history of ideas, which shaped the relations between the Hungarians and the surrounding nations, and in the meantime it will be showcased, what kind of interaction was between the Hungarian historical development and the huge European processes, intellectual and cultural trends. The course acquaints

the students the questions that are in the center focus of interest nowadays: the tendencies of public health care and demography, the background of civilization struggles, the expected evolution of cultural consumption habits, and the challenges of environmental protection and technical development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a magyar nemzetstratégia alapkérdéseit, ismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit.

-

Képességei

nemzetstratégiai szintű gondolkodás, rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás

-

Attitűdje

szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, nyitott és kritikus gondolkodás

-

Autonómiája és felelőssége

munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the basic notions of the Hungarian National Strategy, the strategic issues concerning Europe, the European regions and international politics.

-

Capabilities:

comprehending issues on the national strategy level, systemic approach and complex thinking.

-

Attitude:

solid moral principles, integrity, honesty, open-mindedness and critical thinking.

-

Autonomy and responsibility:

he/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Történelmi sorsfordulók, szellemtörténeti irányzatok (Historical turning points, trends of the history of ideas.);

12.2. Magyar történelmi fejlődés kölcsönhatása a nagy európai folyamatokkal, Intellektuális, kulturális irányzatokkal. (The interaction between the Hungarian historical development and the huge European processes, intellectual and cultural trends.);

12.3. Közegészségügyi és demográfiai tendenciák (Tendencies of public health care and demography);

12.4. A civilizációs küzdelmek háttere (The background of civilization struggles);

12.5. A kultúrafogyasztási szokások várható alakulása (The expected evolution of cultural consumption habits);

12.6. A környezetvédelem és a technikai fejlődés kihívásai (The challenges of environmental protection and technical development);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bibó István: Válogatott tanulmányok 1-4 kötet(1.k.: Az európai egyensúlyról és békéről;2.k.: A magyar demokrácia válsága,A magyar társadalomfejlődés és az 1945. évi változás értelme,Eltorzult magyar alkat,Zsidókérdés MO-n;3.k.: Az európai társadalomfejlődés értelme , Magvető, Budapest 1986.
2. Gyurgyák János: Ezzé lett magyar hazátok. A magyar nemzeteszmé és nacionalizmus története, Osiris Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789633899076;
3. Orbán Balázs – Szalai Zoltán: Magyarország és az Európai Unió, Matthias Corvinus Collegium, Budapest 2019. ISBN: 9786158071864;
4. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században, Osiris Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 978963 2761794;
5. Szekfű Gyula (szerk.): Mi a magyar?, Magyar Szemle Társaság, Budapest 1939.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bíró Gáspár: Bevezetés a nemzetközi politikai viszonyok tanulmányozásába, Osiris Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9633893313;
2. Kántor Zoltán: Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény. , Rejtjel Kiadó , Budapest 2004. ISBN: 96391499427;
3. Kissinger, Henry: Világrend, Antall József Tudásközpont, Budapest 2014. ISBN: 9786155559075;
4. Szabó Zoltán: Diaszpóranemzet, Osiris Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 963-379-431-5;
5. Szekfű Gyula: Három nemzedék és ami utána következik, Maecenas, Budapest 2007. ISBN: 9789632031651;
6. Szűcs Jenő: Nemzet és történelem, Gondolat Könyvkiadó, Budapest 1974. ISBN: 9632800966;

Budapest, 2024

Dr. Koltay András, PhD, kutatóprofesszor

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKT42

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Összehasonlító kormányzástan

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative government

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Szerletics Antal, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az összehasonlító kormányzástan alapfogalmait és legfontosabb területeit. Az összehasonlítás nem országonként vagy régióként, hanem tématerületek szerint történik: az államiság fogalmi kérdéseiből kiindulva, a demokratikus és autoriter politikai rendszerek elemzésén keresztül jutunk el a törvényhozói és a végrehajtói hatalom ill. a bürokrácia és a jogrendszerek összehasonlító vizsgálatáig. Az órák gyakorlat-orientáltak, amennyiben a frontális oktatás mellett nagymértékben építenek a hallgatók aktív közreműködésére a tananyag feldolgozásában.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize students with the basic concepts and most important areas of comparative government. The comparison is not made by country or region, but by subject areas: starting from the conceptual questions of statehood, through the analysis of democratic and authoritarian political regimes, we arrive at the comparative study of the legislative and executive powers, bureaucracies, and legal systems. The lessons are practice-oriented, insofar as they rely heavily on the active participation of the students in processing the course material in addition to face-to-face teaching.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri az összehasonlító kormányzástan alapvető módszereit és elméleti megközelítéseit, átlátja a különböző kormányzati rendszerek közötti fő eltéréseket, ismeri a demokratikus és az autoriter politikai rendszerek meghatározó sajátosságait, a törvényhozói és a végrehajtói hatalom, a jog- és alkotmányos rendszerek különbségeit és lehetséges csoportosításait.

-

Képességei

nemzetstratégiai szintű gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, átfogó megközelítés és komplex problémakezelés, rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás.

-

Attitűdje

szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség, eredménycentrikus szemlélet, empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben, igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre

-

Autonómiája és felelőssége

a vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

he/she knows the basic methods and theoretical approaches of comparative governance, understands the main differences between various systems of government, knows the defining characteristics of democratic and authoritarian political systems, the differences and possible groupings of legislative and executive powers, legal and constitutional systems.

-

Capabilities:

comprehending issues on the national strategy level, strategic planning and analysis, complex approach and problem solving, systemic approach and complex thinking.

-

Attitude:

solid moral principles, integrity, honesty, goal-oriented approach, empathy and sensitivity to social issues, an ambition for a lifelong professional development.

-

Autonomy and responsibility:

he/she regards leadership tasks as a continuous learning process. He/she can learn from his/her own mistakes and he/she is able to ask for advice and listen to others.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. Az összehasonlító kormányzástan és politikatudomány fogalma, sajátosságai. Elméleti megközelítések és az összehasonlítás módszerei. (Introduction. The notion of comparative government and politics. Theoretical approaches and comparative methods.);

12.2. Az állam összehasonlító perspektívában 1. (The state in comparative perspective 1.);

12.3. Az állam összehasonlító perspektívában 2. (The state in comparative perspective 2.);

12.4. Demokratikus politikai rendszerek 1. (Democratic rule 1.);

12.5. Demokratikus politikai rendszerek 2. (Democratic rule 2.);

- 12.6. Autoritárius politikai rendszerek 1. (Authoritarian rule 1.);
- 12.7. Autoritárius politikai rendszerek 2. (Authoritarian rule 2.);
- 12.8. A törvényhozó hatalom. Parlamentek összehasonlító perspektívában. (Legislatures. Parliaments in comparative perspective.);
- 12.9. A végrehajtó hatalom. Prezidenciaális és parlamentáris rendszerek. (Executives. Presidential and parliamentary executives.);
- 12.10. Bürokrácia. (Bureaucracies.);
- 12.11. Szubnacionális kormányzás. (Sub-national governments.);
- 12.12. Alkotmányok és alkotmánybíráskodás. (Constitutions and courts.);
- 12.13. A világ jogrendszerei. Jogcsaládok. (Systems of law. Legal families.);
- 12.14. Összefoglalás, pótlás. (Conclusions.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Rod Hague – Martin Harrop – John McCormick: Összehasonlító kormányzattan és politikatudomány. , Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789635315291;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. B. Guy Peters – Jon Pierre: Comparative Governance. Rediscovering the Functional Dimension of Governing, Cambridge University Press, Cambridge 2016. ISBN: 9781316681725;
2. Gabriel A. Almond – Russel J. Dalton – G. Bingham Powell – Kaare Strom (szerk.): Összehasonlító politológia, Osiris, Budapest 2006. ISBN: 9789633897173;
3. Giovanni Sartori: Összehasonlító alkotmánymérnökség. A kormányzati rendszerek struktúrái, ösztönzői, teljesítményei, Akadémiai Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9630580292;

Budapest, 2024

Dr. Szerletics Antal, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM13

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Stratégiai és regionális tanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Strategic and Regional Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A domináns képzési mód a szemináriumi képzés, előadás + csoportos órai feladatok. A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a csoportos feladatokban részvétel. Az órák tömbösítve zajlanak 4 alkalommal 5-5x45 perc, két alkalommal 4x45 perc időtartamban, ahol az első 2x45 perc előadás, a többi szemináriumi, csoportos feladatmegoldás az előadáshoz kapcsolódóan.

Hiányzás esetén a csoportos feladat egyénileg megoldandó és a szorgalmi időszak végéig elektronikusan beküldendő a tárgyfelelősnek.

A hallgatók a gyakorlati jegyet az órán végzett (hiányzás esetén az írásban pótoltt és beküldött) feladatok alapján kapják.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A főbb regionális elméletek ismertetése után a világ főbb régióinak ismertetése/feldolgozása: Európa, Közép-Európa, Közel-Kelet, Kelet-Ázsia, Dél-Ázsia, Afrika, Amerika. A térségek definiálása után azok stratégiai kérdéseinek elemzése egy előadás keretében, alapvetően 4 szempontból történik - az órán, csoportos feladatként: 1. a régió a nemzetközi rendszerben, 2. a régió belső folyamatai, konfliktusai, 3. a régió és az EU/NATO, 4. a régió és Magyarország kapcsolatai.

Ezt követően az egyes régiók feldolgozása az ún. quadrat-crunching módszerrel történik.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Following the explanation of the main regional theories the different regions of the world will be presented: Europe, Central Europe, the Middle East, East Asia, Africa, America. Following the definition of the regions their strategic characteristics will be presented in a lecture format which will be followed by the analysis - in a seminar format - along 4 questions: the region in the international system; the inner processes of the region; the region and the EU/NATO; the region and Hungary.

A further analysis will be performed with the so-called quadrat-crunching.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

rendelkezik a régiók kijelölését meghatározó fontosabb információkkal, ismeri a térségek fő jellemzőit, adatait, a térségek fő együttműködési kereteit, illetve konfliktusait,

ismeri a térségek nemzetközi rendszerben elfoglalt helyét és a kapcsolódási pontokat, ismeri Magyarországnak a térséghez fűződő kapcsolatait, az azokat meghatározó politikákat, stratégiákat.

ismeri a magyar nemzetstratégia alapkérdéseit,

ismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit, átlátja a nemzetközi gazdasági és külgazdasági kapcsolatok alapvető folyamatait, átlátja az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit, az alaptörvény értékrendszerét,

ismeri a kormányzati, gazdaságpolitikai és innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait,

releváns hazai és nemzetközi szakirodalom ismerete, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik

-

Képességei

képes a térség folyamatainak jellemzésére, elemzésére,

képes a térség nemzetközi rendszerbe beágyazottságának/perifériális helyzetének bemutatására, elemzésére,

képes Magyarország térséghez vagy annak egy részéhez való viszonyainak jellemzésére, elemzésére.

rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás,

stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség,

átfogó megközelítés, komplex problémakezelés,

az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelven szakmai tárgyalóképesség

-

Attitűdje

nyitott és kritikus gondolkodás,

intuíció és módszeresség,

empátia, érzékenység a társadalmi problémákkal szemben, közszolgálati elkötelezettség és

igény a minőségi munkára,

igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre

-

Autonómiája és felelőssége

Munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik.

Tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

Maga mellé tudja állítani munkatársait, őket új célokra inspirálni, értük és velük dolgozni vezetőként is.

A feladatokat delegálni tudja, a felelősséget el tudja osztani, képes bizalmat adni és mások

bizalmát elnyerni.

A vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

Törekszik a példamutatásra

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

of designating regions, of the main characteristics, cooperation frameworks and conflicts of regions, of the place and connection points of regions in the international system, of the regional connections of Hungary, the policies and strategies defining them. of the basic questions of the Hungarian national strategy, of the strategic questions of Europe, the European regions and international politics, of understanding the basic processes of international economic and foreign trade connections, of understanding the institutional system of the state, the frameworks of constitutional and public law and the values of the Fundamental Law, of the international experiences of governance, economic policy and innovative processes, of the relevant national and international literature and methodology to do some scientific research.

-

Capabilities:

to characterize and analyse the processes of the region, to introduce and analyse the integrity in the international system / or the peripheral place of the region, to characterize and analyse Hungary's connections to the region or to its part, system-level approach, complex thinking, strategic planning and analysis, abstract thinking, comprehensive approach, complex problem solving, to negotiate in any of the official languages of the European Union

-

Attitude:

open-minded and critical thinking, goal-oriented approach

-

Autonomy and responsibility:

responsible for their own actions and taking responsibility for their employees' performance, for delegating tasks, sharing responsibilities, providing and gaining trust, for winning colleagues, inspiring them to reach new goals, working for and together with them as a leader.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Főbb regionális elméletek (Main regional theories.);
- 12.2. A térségek definiálása (Defining the regions.);
- 12.3. Európa régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the Europe region, analyzing its strategic questions.);
- 12.4. Közép-Európa régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the Central Europe region, analyzing its strategic questions.);
- 12.5. Közel-Kelet régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the Middle East region, analyzing its strategic questions.);
- 12.6. Kelet-Ázsia régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the East Asia region, analyzing its strategic questions.);
- 12.7. Dél-Ázsia régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the South Asia region, analyzing its strategic questions.);
- 12.8. Afrika régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése (Exposition/elaboration of the Africa region, analyzing its strategic questions.);
- 12.9. Amerika régió ismertetése/feldolgozása, stratégiai kérdéseinek elemzése

(Exposition/elaboration of the America region, analyzing its strategic questions.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barry Buzan: Regions and Powers: The Structure of International Security, Cambridge University Press, Cambridge 2009.
2. Háda Béla - N. Rózsa Erzsébet (szerk.): Regionális tanulmányok, Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6;
3. Háda Béla - Tálás Péter (szerk.): Regionális biztonszági tanulmányok (egyetemi jegyzet), Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2014.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Francis Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember, Európa, Budapest 2022. ISBN: 9789635045709;
2. Huntigton, Samuel P.: A civilizációk összezapása és a világrend átalakulása, Európai Könyvkiadó, Budapest 2019.
3. Kissinger, Henry: Világrend, Antall József Tudásközpont, Budapest 2014. ISBN: 9786155559075;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKTM14

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Stratégiai kormányzás és közpolitikai tervezés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Strategic governance and public policy planning

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 24 (12 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy a kormányzás stratégiai és operatív elemeit a politika és a közigazgatás átfogó viszonyrendszerén keresztül, a fejlődését és működését meghatározó kontextuális tényezők és trendek transzdiszciplináris megközelítésével mutatja be. A stratégiai kormányzás egyrészt a politikai kormányzást kiváltó prezidencializálódás, a kormányzati központ működése, a stratégiai tervezés, másrészt az összkormányzati koordináció és kommunikáció oldaláról vizsgálja. Az operatív kormányzást a közpolitikai ciklus szakaszaihoz igazodó, gyakorlati tevékenységként értelmezi, amelyben kiemelten tárgyalja az ágazati szintű tervezés és döntés-előkészítés folyamatát, szereplőit és intézményeit. Végül konkrét hazai és nemzetközi gyakorlatok feldolgozásával, önálló projektmunka keretében arra keres választ, hogy milyen jogi- és szervezetszabályozó eszközök, koordinációs és egyeztetési formák, kormányzati menedzserképessegek biztosítják a két szint hatékony összekapcsolódását és egymásra hatását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course presents the strategic and operational elements of governance through a comprehensive interrelationship between politics and public administration, with a transdisciplinary approach to contextual factors and trends that determine its development and functioning. Strategic governance is examined on the one hand by presidentialisation that triggers political governance, by the operation of the government center, by strategic

planning, on the other hand by the coordination and communication of the whole government. It interprets operational governance as a practical activity that is adjusted to the phases of the public policy cycle, in which it focuses on the sector-level planning and decision-making process, its actors and institutions. Finally, by working on specific domestic and international practices, it seeks, through its own project work, what legal and organizational regulatory tools, coordination and consultation forms, and governmental management capabilities ensure the effective integration and interaction of the two levels.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.

Átlátja az ágazati szakpolitikák tervezésének és érvényesítésének komplexitását.

Ismeri a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit.

Ismeri a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitika tapasztalatait, ismeri és alkalmazza a szervezeti hatékonyság és teljesítmény mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait.

Releváns hazai és nemzetközi szakirodalom ismerete, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.

Képességei

Vezetői döntéshez szükséges szemléletet és gondolkodásmódot alkalmaz, vezetői döntéseket hoz.

Közszolgálati szervezetek és kormányzati szintű fórumok összetett működési és döntési problémáit és dilemmáit értelmezni tudja, képes azok megoldási alternatíváit kidolgozni.

Nemzetstratégiai szintű gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés, intézkedések előzetes és utólagos komplex hatáselemzése.

Információs rendszerek alkalmazása, munkabírás, monotóniatűrés.

Attitűdje

Nyitottan, kritikusan és tárgyyszerűen értékeli környezetét és mások megnyilvánulásait.

Intuíció és módszeresség jellemzi.

Optimizmus, pozitív beállítottság, ambíció és kíváncsiság, igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre.

Autonómiája és felelőssége

Maga mellé tudja állítani munkatársait, őket új célokra inspirálni, értük és velük dolgozni vezetőként is.

A vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

Tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the conditions, models, practical issues of effective governance.

He/she is familiar with the complex issues of planning and implementing sectoral policies

The prerequisites, models and practical issues of effective governance, the history of strategic planning in government and development policies, the domestic and international best practices of improving organizational efficiency and performance, the relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research.

Capabilities:

He/she is capable of applying the attitude and mindset necessary for managerial decisionmaking, as well as making managerial decisions.

He/she is capable of interpreting the complex operational and decision-making problems and dilemmas of public service organizations and government-level forums and developing alternative solutions to them.

Comprehending issues on the national strategy level, strategic planning and analysis, abstraction, complex approach and problem solving, evaluating the complex impact assessment of the efficiency of measures before and after their application, applying information systems, heavy workload and tolerating monotony.

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by evaluating his/her environment and the manifestations of others openly, critically and objectively.

His/her personal attitude is characterized by intuition and methodology.

Optimism, a positive attitude, ambition and curiosity, an ambition for a lifelong professional development.

Autonomy and responsibility:

To get his/her colleagues on his/her side, inspire them to new goals, and work for them and with them as a leader.

To see managerial work as continuous learning, learn from his/her own mistakes, be able to ask for advice and listen to others.

He/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kormányzás stratégiai és operatív elemei. (4 óra) (The strategic and operational elements of governance. (4 lessons));

12.2. A kormányzás fejlődését és működését meghatározó kontextuális tényezők és trendek. (5 óra) (The contextual factors and trends that determine the development and functioning of governance. (5 lessons));

12.3. A stratégiai kormányzás prezidencializálódása. (4 óra) (The presidentialisation of strategic governance. (4 lessons));

12.4. A kormányzati központ működése. (5 óra) (The operation of the government center. (5 lessons));

12.5. A stratégiai tervezés. (5 óra) (The strategic planning. (5 lessons));

12.6. Az összkormányzati koordináció és kommunikáció. (5 óra) (The coordination and communication of the whole government. (5 lessons));

12.7. Az operatív kormányzás. (5 óra) (The operational governance. (5 lessons));

12.8. Az ágazati szintű tervezés és döntés-előkészítés folyamata, szereplői és intézményei. (5 óra) (The sector-level planning and decision-making process, its actors and institutions. (5 lessons));

12.9. Konkrét hazai és nemzetközi gyakorlatok feldolgozása - önálló projektmunka. (4 óra) (Specific domestic and international practices – independent project work. (4 lessons));

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

Kedvezményes tanulmányi rend melletti teljesítés esetén az oktató által megjelölt témából, önálló kutatás alapján, meghatározott szempontok szerint elkészített összesen kettő beadandó dolgozat benyújtása a szorgalmi időszak végéig.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete, esettanulmányok készítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dr. Kaiser Tamás (szerk.): A modern kormányzás koncepcionális és közpolitikai keretei. Hazai és nemzetközi dimenziók, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019.. ISBN: 978-615-5945-92-2;
2. Sárközy Tamás: Kormányzástan. Adalékok a viszonylag jó kormányzáshoz. A kormányzástan (governológia) tudományának tankönyvszerű és monografikus feldolgozása, hvgorac Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest 2017. ISBN: 978 963 258 3136 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kaiser Tamás (szerk.): A jó állam mérhetősége II., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: ISSN 24988146 ;
2. Körösenyi András (szerk.): A magyar politikai rendszer-egyedszázad után, Osiris-MTA Társadalom-tudományi Kutatóközpont, Politikatudományi Intézet, Budapest 2015. ISBN: 978963-418-004-3 ;
3. Schanda Balázs: Mozaikok a hatalommegosztáshoz. Jogtudományi monográfiák 5, PÁZMÁNY PRESS, Budapest 2014. ISBN: 978-963-308187-7 ;

Budapest, 2024

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM201

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek I. - Hatékony előadás és tárgyalás technika

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP I. - Effective presentation and negotiation skills

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közgazdálkodás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Miklósy Hajnalka

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a hatékony szóbeli kommunikáció és prezentáció nyelvi/szaknyelvi eszközeit öleli fel. Az ismeretanyag kiterjed az előadástartás módszertanának idegennyelven történő megismerésére, elemzésére, angol nyelven tartott előadások, megbeszélések, tárgyalások és írásbeli kommunikáció nyelvének elsajátítására. A kurzus

teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető kommunikációs készségek használatában és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to provide students with the relevant vocabulary of effective communication within the organization, such as presentation. Students study the theoretical and practical background of presentation, meetings, negotiations and written communication. By completing the course, students will become acquainted basic communication skills and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a társadalmi problémákat.

Részletesen ismeri a hatékony szóbeli és írásbeli hivatalos kommunikáció eszköztárát.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a különböző társadalmi problémák lehetséges megoldásait.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a szóbeli és írásbeli kommunikációs eszközöket.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands social problems.

He/She has a variety of tools how to communicate in formal writing and speaking.

He/She understands the complexity of different solutions to social problems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses written and oral tools of communication accurately and professionally.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);

12.2. Látogatók fogadása, az együttműködés megfelelő kereteinek kialakítása (Welcoming visitors, setting the tone);

12.3. Ajánlatok, meghívások, felkérések elfogadása, udvarias visszautasítása. Email írás (Accepting and rejecting offers and invitations appropriately. Writing emails.);

12.4. Hatékony kérdésfeltevés, megfelelő reagálás. (Effective questioning, appropriate reactions.);

12.5. Együttműködő magatartásformák kialakítása, a beszélgetés menetének fenntartása. (Cooperation, keeping the discussion going.);

12.6. Búcsúzás, a kapcsolatok megerősítése. (Farewell, strengthening connections.);

12.7. Zárthelyi dolgozat. Téma 1-6. (Test I. Unit 1-6.);

12.8. A hatékony értekezlet legfontosabb ismérvei. (Effective meetings.);

12.9. Értekezlet megnyitása: célkitűzések, eljárás menete, tisztségviselők, résztvevők. (Opening a meeting: goals, process, participants.);

12.10. Értekezlet napirendjének, struktúrájának folyamatos kontrollja. (Setting and keeping to the agenda.);

12.11. Érveléstechnika, problémamegoldás. (Argumentation and problem-solving.);

12.12. Közbeszólások, eltérés a tárgytól; udvarias visszautasítási formulák. (Interruptions, digressions, polite rejections.);

12.13. Felhívás ötletbörzére – új ötletek ösztönzése, visszajelzések. Notórius közbeszólókkal, domináns felszólalókkal való megfelelő bánásmód. (Brainstorming - encouraging ideas, feedback. Dealing with problematic people.);

12.14. Zárthelyi dolgozat. Téma 8-13. (Test II. Unit 8-13.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni, rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint

történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;
2. Frances Eales - Steve Oakes: Speakout, Pearson, Harlow 2012.. ISBN: ISBN13: 9781408276099 ;
3. Jeremy Comfort: Effective Presentations, Oxford University Press, 1996. ISBN: 13 9780194570657;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2010. ISBN: 9780194799027;
2. Berridge, Geoff R. – Lloyd, Lorna: The Palgrave Macmillan Dictionary of Diplomacy, Palgrave Macmillan, New York 2012.. ISBN: 9780230302983 ;

Budapest, 2024

Miklósy Hajnalka

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM202

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek II. - Európai Unió szakpolitikák

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP II. - EU policies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közgazdálkodás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag az EU történetén, intézményin, politikáin keresztül megismereteti a hallgatókat az EU speciális szókinccsével. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap

az olvasás-, írás-, beszéd-készség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az EU alapvető fogalmainak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course covers the special vocabulary of the European Union through the topics of EU history, institutions and different policies. Besides expanding their vocabulary, students improve their reading, writing, speaking and listening skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of the EU and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti az történetét és intézményrendszerét.

Részletesen ismeri az EU döntéshozatali mechanizmusát és törvényhozását.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja az EU különböző szakpolitikáit.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a az EU szókincsét.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the history and the institutions of the EU.

He/She has detailed information about decision-making and legislation in the EU.

He/She understands the complexity of different electoral systems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses EU terminology professionally.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Munkavállalás az EU-ban (Working in the EU);
- 12.3. EPSO (EPSO);
- 12.4. Döntéshozatal az EU-ban (Decision-making in the EU);
- 12.5. Törvényhozás az EU-ban (Legislation in the EU);
- 12.6. Főigazgatóságok (Directorate Generals);
- 12.7. Külügyi és biztonságpolitikai főképviselő (High Representative for Foreign Affairs and Security Policy);
- 12.8. Zárthelyi dolgozat I. (Test I.);
- 12.9. Az EU tanácsadó szervei (Advisory bodies of the EU);
- 12.10. Kohéziós politika (Cohesion policy);
- 12.11. Agrárpolitika (CAP);
- 12.12. Szociálpolitika (Social policy);
- 12.13. Biztonság és rendvédelem az EU-ban (Security and Law enforcement in the EU);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat II. (Test II.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)
- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);
Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/.
Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Colm Downes: A Practical Guide to the European Union, British Council, 2011.
2. Pascal Fontaine: Europe in 12 lessons, European Commission , 2017. ISBN: 978-92-79-53577-2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM203

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek III. - Gazdasági szaknyelv

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP III. - Business English

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Szekrényesné Dr. Rádi Éva Ágota, PHD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A diákok a kurzus során elsajátítják a gazdasági élet alapjait, alapszókinccsét idegen nyelven. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető gazdasági fogalmak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students become familiar with the basics and the terminology of the economy. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of governance systems and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a gazdasági mechanizmusokat.

Részletesen ismeri a hatékony szóbeli és írásbeli hivatalos kommunikáció eszköztárát.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a különböző gazdasági események lehetséges hatásait.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a szóbeli és írásbeli kommunikációs eszközöket.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands economic operations.

He/She has a variety of tools how to communicate in formal writing and speaking.

He/She understands the effects of different economic mechanisms and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses written and oral tools of communication accurately and professionally.

He/She works in an international and multicultural environment.

He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.

He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Kapcsolattartás partnerekkel (Keeping contact with business partners);
- 12.3. Interkulturális management (Intercultural management);
- 12.4. Külkereskedelem (Foreign trade);
- 12.5. Piaci elemzés, grafikon leírás (Market and graph analysis);
- 12.6. Értékesítés (Sales);
- 12.7. Befektetések (Investments);
- 12.8. Zárthelyi dolgozat 1 (Test 1);
- 12.9. A környezetvédelem gazdasági vonatkozásai (Economic aspects of environmental protection);
- 12.10. Logisztika (Logistics);
- 12.11. Az EU gazdasága (The economy of the EU);
- 12.12. A gazdasági válság hatása az EU gazdaságára (The effects of the economic crisis on the EU);
- 12.13. Célnyelvi országok gazdasága (The economy of leading countries);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test 2);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% -tól jeles/

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jeremy Comfort: Effective Presentations, Oxford University Press, 1996. ISBN: 13 9780194570657;
2. Jon Wortmann: Mastering Communication at Work, McGraw-Hill Education, 2021. ISBN: 1260474127;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2010. ISBN: 9780194799027;
2. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Székrenyesné Dr. Rádi Éva Ágota, PHD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM204

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek IV. - Jogi szaknyelv

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP IV. - Legal English

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy oktatásának célja, átfogó jogi szaknyelvi ismeretek elsajátítása. Jogágak (pl. tulajdonjog, szerződési jog, vállalati jog, kártérítési jog) szókinccse, kapcsolódó készségek fejlesztése: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédkésztség, levél-, jelentésírás. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető jogi fogalmak

körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students become familiar with the special vocabulary of various legal fields. Students gain knowledge of legal terminology of different fields (such as titles, contract law, company law, torts). Also, their related skills are developed such as reading and listening comprehension, speaking and writing skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of legal terminology and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a polgári és büntető jog közti különbséget.

Részletesen ismer olyan jogágakat mint a tulajdonjog, szerződési jog vagy a vállalati jog. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a büntető és a polgári peres eljárásokat.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a különböző jogágakhoz kapcsolódó terminológiát.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Autonómiája és felelőssége:

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the difference between civil and criminal law.

He/She has detailed information about the following branches of law: titles, contract law, company law, torts.

He/She understands the complexity of civil and criminal cases and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She adopts and uses the terminology of different branches of law.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Karrier a jog területén (Careers in law);
- 12.3. Szerződési jog alapjai (Contract Law);
- 12.4. Szerződésszegés jogorvoslata (Breaches of contract);
- 12.5. Kártérítési jog (Torts);
- 12.6. Bevezetés a büntetőjogba (Introduction into criminal law);
- 12.7. Zárthelyi dolgozat 1 (Test 1);
- 12.8. Elkövetők és bűncselekmények fajtái (Perpetrators and crimes);
- 12.9. Bűncselekmények és büntetés (Crime and punishment);
- 12.10. Társasági jog (Company law);
- 12.11. Társasági törvény megszegése (Breach of Company law);
- 12.12. A társasági törvény megszegésének jogkövetkezményei (Breach and consequences of Company Law);
- 12.13. Ismétlés (Revision);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test 2);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/
Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Catherine Mason: Advanced legal English, Global Legal English, 2020. ISBN: 9781800680951;
2. Catherine Mason: The Lawyer's English Language Coursebook, Global English Ltd, 2010. ISBN: 0-19-457234-X;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM205

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek V. - Nemzetközi kapcsolatok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP V. - International relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Miklósy Hajnalka

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a világ vezető országai, a főbb nemzetközi szervezetek, a fejlődő országok, valamint a globalizáció főbb területein keresztül megismerteti a hallgatót a nemzetközi kapcsolattartás szakmai nyelvhasználatával, terminológiájával idegennyelven. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap az olvasás-, írás-, beszédképesség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek a nemzetközi

szervezetek alapvető fogalmainak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course makes students familiar with the professional language of international communication in English or German through the topics of leading nations, international organizations, developing countries and globalization. Besides expanding their vocabulary, students improve their reading, writing, speaking and listening skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of international organizations and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a nemzetközi szervezetek történetét és intézményrendszerét.

Részletesen ismeri Magyarország és a világ vezető hatalmainak nemzetközi kapcsolatait. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a 21. század társadalmi problémáit.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a nemzetközi szervezetek, kapcsolatok szókincsét.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the history and the institutions of international organizations.

He/She has detailed information about the international relations of Hungary and the world leading powers.

He/She understands the complexity of different 21st century social problems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses the terminology of international organizations and relations professionally.

He/She works in an international and multicultural environment.

He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.

He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetközi szervezetek és intézmények (szerepük, funkciójuk, jellemzőik) (International organizations (their role, function and characteristics));

12.2. A vezető világhatalmak szerepe (Leading world powers);

12.3. A célnyelvi ország(ok) nemzetközi kapcsolatai (International relations of target countries);

12.4. Magyarország helyzete a nemzetközi politikában (Hungary on the international stage);

12.5. A feltörekvő és fejlődő országok (szerepük és hatásuk a nemzetközi politikában) (Emerging and developing countries ((their role and impact in international politics));

12.6. A környezetvédelem nemzetközi aspektusai (International aspects of environmental protection);

12.7. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-6) (Test I. Unit 1-6);

12.8. Népesedés és migráció (nemzetközi demográfiai és migrációs problémák) (Population growth and migration ((international demographic and migration problems));

12.9. Emberi jogok, kisebbségi jogok (Human and minority rights);

12.10. Nemzetközi konfliktusok, biztonság- és védelempolitika (International conflicts, security and defence policy);

12.11. Válsággócok, nemzetközi terrorizmus (International crisis areas and terrorism);

12.12. Nemzetközi és interkulturális kommunikáció (a média és a politika/diplomácia viszonya) (International and intercultural communication ((the relation of media and politics/diplomacy));

12.13. Politikai és gazdasági erőviszonyok alakulása a világ egyes térségeiben (Political and economic powers in certain regions);

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 8-13) (Test II. Unit 8-13);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/.

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

2. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Crossing Borders, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-30-4;

3. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Expanding Horizons, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-82-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ajkay-Nagy Éva, Robin Bellers: Opening Borders, Lexika Kiadó, 2014. ISBN: 978-615-5200-31-1;

Budapest, 2024

Miklós Hajnalka

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁCITM04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Üzleti kapcsolatok menedzsmentje - vállalatvezetés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Business management - corporate governance

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Civilisztikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Auer Ádám, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A gazdasági életben sorozatosan visszatérő vállalati botrányok elindítottak egy olyan gazdasági jogi gondolkodást, melynek célja egy olyan eszköz kidolgozása, mely alkalmas arra, hogy a vállalati visszaéléseket ex ante, a vállalat működése alatt kezelje. Ezzel elkerülhetőek azok a nagyméretű vállalati fizetésképtelenségek, melyek túlmutatnak a hagyományos gazdasági társaságon, és következményeit a társadalom széles köre viseli. A corporate governance, beépítve az ESG-be, azt az eszközrendszert jelenti, mellyel egy gazdasági társaságok irányítanak és ellenőriznek. A corporate governance eredményei a köztulajdonban (állami, önkormányzati) álló gazdálkodó szervezetek működtetése során is alkalmazhatóak. A kurzus során a hallgatók átfogó képet kapnak a corporate governance nemzetközi tendenciáiról és az uniós jogi és hazai helyzetéről. A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a felelős társaságirányítás főbb kérdéseivel, és alkalmasak legyenek az ilyen típusú problémák azonosítására és megoldására. A tantárgyat közgazdasági és jogi oldalról is megvilágítja a vállalatok működését. Az elméleti alapelvek áttekintése után, a kurzusban testületi ülés szimulálása kerül sor. Erre az ülésre több témakörben kell előterjesztést készíteni és opponálni, majd döntést hozni. A hallgatók ezen kívül esettanulmányt készítenek, amelyek segítségével a vállalatokkal szemben álló kihívások azonosíthatóak és bemutathatók. A kurzus sikeres elvégzése hozzásegíti a

hallgatókat a vállalatirányításban sikeresen használt koncepciók és modellek alapos megértéséhez és alkalmazásához.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The recurrence of corporate scandals in the business world has triggered a process of legal reflection aimed at developing an instrument capable of dealing with corporate abuses ex ante, during the life of the company. This will avoid large-scale corporate insolvencies that go beyond the corporation and have consequences for a wide range of society. Corporate governance, embedded in ESG, refers to the means by which a company is managed and controlled. The results of corporate governance can also be applied to the operation of publicly owned (state-owned, municipally owned) business associations. The course will provide students with an overview of international trends in corporate governance and its legal and national situation in the EU. The aim of the course is to familiarise students with the main issues of corporate governance and to equip them to identify and solve these types of problems. The course will also provide an economic and legal perspective on the operation of companies. After a review of theoretical principles, the course will include a simulation of a board meeting. For this meeting, a number of issues are presented and opposed and then decided upon. In addition, students will prepare a case study to identify and illustrate the challenges faced by companies. Successful completion of the course will enable students to develop a thorough understanding and application of concepts and models used successfully in corporate governance.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Átlátja a nemzetközi gazdasági és külgazdasági kapcsolatok alapvető folyamatait.
- Ismeri a releváns hazai és nemzetközi szakirodalmat, tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekkel rendelkezik.
- átlátja a nemzetközi gazdasági és külgazdasági kapcsolatokban részt vevő gazdasági társaságok működésének folyamatait,
- ismeri a felelős társaságirányítás modelljeit, annak hazai és nemzetközi tapasztalatait,
- ismeri a releváns hazai szakirodalmat,

Képességei

- képesség mások inspirálására és motiválására,
- lojalitás és felelősségérzet,
- rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás,
- képes komplex szintű gondolkodásra a gazdasági társaságok jogi és közgazdasági paradigmájában
- képes csoportmunkára
- alkalmas arra, hogy döntéselőkészítő dokumentumokat készítsen

Attitűdje

- szilárd erkölcsi alapok, integritás, tisztesség,
- nyitott és kritikus gondolkodás,
- eredménycentrikus szemlélet
- nyitott és kritikus gondolkodás jellemzi
- intuíció és módszeresség jellemzi a testületi munka támogatásában

Autonómiája és felelőssége

- Tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.
- Maga mellé tudja állítani munkatársait, őket új célokra inspirálni, értük és velük dolgozni vezetőként is
- képes önállóan döntési javaslatokat megfogalmazni
- képes végig gondolni és megtervezni egy vállalati döntés meghozatalát
- másokkal együttműködve képes döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- understand the functioning of companies involved in international economic and foreign trade relations,
- knowledge of corporate governance models and their national and international experiences,
- knowledge of relevant national literature,

Capabilities:

- the ability to think at a complex level in the legal and economic paradigm of business companies
- ability to work in a team
- the ability to prepare preparatory documents for decisions

Attitude:

- open and critical thinking
- intuitive and methodical in supporting the work of a Board

Autonomy and responsibility:

- can independently formulate decision proposals, drafts
- the ability to think through and plan a decision of a corporation
- can make decisions in cooperation with others.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. A corporate governance és a társaságok működésének jogi paradigmái (Corporate governance and the legal paradigms of the paradigms);
- 12.2. A vállalat mint közgazdasági entitás és főbb közgazdasági elméletek (The company as an economic entity and main theories of business and economics);
- 12.3. A corporate governance nemzetközi tendenciái (International trends in corporate governance);
- 12.4. A corporate governance uniós jogi és hazai helyzete (The legal and national situation of corporate governance in the EU);
- 12.5. A vezető tisztségviselő jogi felelőssége és menedzsmentkompetenciái (liability and management competences of the chief executive officer, director);
- 12.6. Esettanulmány 1. (Case study 1.);
- 12.7. Esettanulmány 2. (Case study 2.);
- 12.8. Csoportos feladat – testületi döntéshozatali modellezés 1. (Group exercise - modelling corporate decision-making 1.);
- 12.9. Csoportos feladat – testületi döntéshozatali modellezés 2. (Group exercise - modelling corporate decision-making 2.);
- 12.10. Vállalatvezető vendégelőadása (kockázatmenedzsment) (Guest lecturer by a company director (risk management));
- 12.11. Vállalatvezető vendégelőadása (vállalatvezetés a gyakorlatban) (Guest lecturer by a company director (corporate governance in practice));
- 12.12. Összefoglalás (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy nem teljesíthető, mivel jelenléti csoportmunkán is alapul a kurzus. A hallgató köteles a csoportmunkára kiadott feladatot elkészíteni. Kedvezményes tanulmányi rend kivételes esetben támogatható, mert a kurzus jelenléti, gyakorlati elemei hangsúlyosak. Engedélyezett kedvezményes tanulmányi rend esetén az aláírás feltétele 30 oldalas beadandó dolgozat, a kurzus témájához az oktatóval egyeztetve. A kredit megszerzéséhez a feltételek ugyanazok.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félévközi feladatokban való részvétel (csoportmunka, esettanulmányok feldolgozása)

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon a 75%-os részvétel és a csoportmunkában kiadott feladatok elvégzése (gyakorlat)

16.2. Az értékelés:

A félév végén a hallgatók esettanulmányt készítenek egy vállalati bukás, vagy siker feldolgozásával. A feladat a közgazdasági és jogi szempontok azonosítása és feldolgozása. A terjedelem legfeljebb 15 oldal + irodalomjegyzék. Az esettanulmányok elkészítéséhez az oktatókkal való előzetes konzultáció szükséges. Az esettanulmány értékelése ötfokozatú skálán értékelésre kerül: jeles (90% vagy afölött), jó (89-80%), közepes (79-70%), elégséges (69-60%).

Az értékelés szempontjai: témaválasztás lehatárolása, a közgazdasági problémák azonosítása és értékelése szakirodalom felhasználásával, a jogi problémák azonosítása és értékelése szakirodalom felhasználásával, nyelvezet, szakkifejezések használata és források felhasználásának minősége (elvárás nemzetközi forrás használata mindkét szegmensben).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és az esettanulmány legalább elégséges szintű elkészítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. 7. Auer Ádám - Papp Tekla: : A corporate governance jelentősége a köztulajdonban lévő gazdasági társaságoknál. In: Jogtudományi Közlöny 2017/5. 210-219., : A corporate governance jelentősége a köztulajdonban lévő gazdasági társaságoknál. In: Jogtudományi Közlöny 2017/5. 210-219., Budapest.
2. Auer Ádám: Corporate governance – a felelős társaságirányítás jelenkori dimenziói., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9786155680403;
3. Csedő Zoltán Zavarkó Máté: Társaságirányítás., Akadémiai Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789634546580;
4. G20/OECD: Principles of Corporate Governance , 2023. ISBN: 9789264761827;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváth M. Tamás: Felelős társaságirányítás – közszektorban? , Gazdaság és Jog 2013/1. 12-16., 2013.
2. Kecskés András: Felelős társaságirányítás (corporate governance) , hvgorac, Budapest 2011. ISBN: 9789632581354;

Budapest, 2024

Dr. Auer Ádám, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁTKTM41

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Vezetői személyiségfejlesztés - önismereti tréning

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Management skills development – self-awareness training

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Császár-Nagy Noémi, PHD, egyetemi docens, Docens

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 20 (8 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A vezetésstudomány megközelíthető az akadémiai elmélet oldaláról, ahol közel százféle vezetési iskola szemléletét és gyakorlati útmutatóit lehet megismerni az ókortól napjainkig; másodsorban a sikeres vezetéshez gyorsított eljárást ígérő kézikönyvek „szakácskönyv” logikájából. Előbbinek nehéz a hasznosíthatósága, utóbbi a pszichológia tudományok presztízsét rombolja. A vezetővé válás folyamat, amely a szakmai képzés mellett a vezetési alapismeretek elsajátításával indul és lelkét az önismeret alkotja. E kurzussal az a célunk, hogy abban segítsük a hallgatót, mit kell feltétlenül ismerjen és tudjon, használjon és gyakoroljon ahhoz, hogy hatékony vezetővé váljék. A gyakorlatorientált, sajátélmény alapú tréning kiemelt célja: vezetői kompetenciáink, elképzelt életstílusunk, önismeretük és pályaválasztásunk közötti kapcsolat tudatosítása, konfliktuskezelési módjaink, vezetői szerepeink, motiválási és együttműködési készségünk, stratégia alkotási, ellenőrzési és delegálási, teljesítmény elvárási, értékelési és ösztönzési módszereink feltárása és fejlesztése. A gyakorlatok alatt szimulált problémákat vetnek fel a trénerek, amelyek megoldása a résztvevők különböző nézeteinek kifejezésével, ütköztetésével történik. A modellhelyzetek lejátszása arra készíti a tagokat, hogy észleljék saját maguk és a társak egymásra gyakorolt hatását és hogy egymásra hatva képesek legyenek közös megoldás felé törekedni. Mindemelett önismereti céllal kérdőívek, önfeltáró papír-ceruza eljárások bevonására és értelmezésére is sor kerül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Leadership science can be accessed from academic theory, where you can learn about the approaches and practical guides of nearly a hundred different leadership schools from antiquity to the present day; and second, the manuals with logic of the "cookbook" promising a fast track to successful leadership. The first method is difficult to exploit, the second destroys the prestige of the psychological sciences. Becoming a leader is a process, which starts with the acquisition of basic leadership skills alongside vocational training and is based on self-knowledge. The aim of this course is to help the student know what he or she needs to know and learn, use and practice in order to become an effective leader. The main aim of our practice-oriented, self-experience based training: to make one aware of the relationship between our leadership competencies, our imagined lifestyles, our self-knowledge and our career paths, and to explore and develop our conflict management practices, our leadership roles, our motivation and collaboration skills, our strategy creation, control and delegation, output-expectations, evaluation and incentive approaches. During the exercises, simulated problems are raised by the trainers, which are solved by expressing and colliding different views of the participants. Playing model situations forces members to perceive their own and their peers' influence on one another, and to interact with each other to work towards a common solution. In addition, questionnaires and self-discovery paper-pencil procedures will be included and interpreted for self-awareness purposes.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

ismeri a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének vezetői feladatait. Rendelkezik a megfelelő és hatékony vezetői személyiséghez szükséges elméleti ismeretekkel és rálát saját fejlesztendő területeire, felelős azok alakításáért, ismeri a különböző vezetési stílusokat, ösztönzési lehetőségeket, ismeri az egyéni és a csoporton belüli, csoportok közötti konfliktusok kezelési módszereit.

Képességei

mások inspirálására és motiválására.

Többszemponúság, empátia, csoportmunka, hatékony együttműködés, meggyőzőképesség, hatékony kommunikáció, hatékony döntéshozatal.

Attitűdje

önbecsülés.

Önbizalom, magas szintű önismeret, önkontroll és önkritika.

Autonómiája és felelőssége

A vezetői munkát folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The managerial tasks of development of organizational effectiveness and performance, possesses the theoretical knowledge that is needed for an effective and appropriate leader-personality, aware of the areas in which he/she needs to improve, responsible for shaping them, the different managerial styles, the incentives, the methods of conflict management of individuals, within a group and between groups.

-

Capabilities:

Inspiring and motivating others, the concept of multi-aspect, empathy, teamwork, effective cooperation, convincing others and communicating efficiently, effective decision-making.

-

Attitude:

Self-esteem, self-confidence, high level of self-knowledge, self-control and self-criticism.

-

Autonomy and responsibility:

He/she regards leadership tasks as a continuous learning process. He/she can learn from his/her own mistakes and he/she is able to ask for advice and listen to others.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A gyakorlatorientált, sajátélmény alapú tréning fogalma. (The concept of practice-oriented, self-experience training.);

12.2. Hatékony vezetővé váláshoz szükséges tulajdonságok elemzése. (Analyzing the qualities which are needed to become an effective leader.);

12.3. Vezetői kompetenciák feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of leadership competences.);

12.4. Elképzelt életstílus feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of imaginary lifestyles.);

12.5. Önismeret és pályaválasztás közötti kapcsolat tudatosítás. (Raising awareness of the relationship between self-knowledge and career choice.);

12.6. Konfliktuskezelési módok feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of conflict management methods.);

12.7. Vezetői szerepek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of leadership roles.);

12.8. Motiválási és együttműködési készségek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of motivation and collaboration skills.);

12.9. Stratégia alkotási módszerek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of strategy creation methods.);

12.10. Ellenőrzési és delegálási módszerek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of control and delegation methods.);

12.11. Teljesítmény elvárasi módszerek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of performance expectation methods.);

12.12. Értékelési és ösztönzési módszerek feltárása és fejlesztése. (Exploration and development of evaluation and incentive methods.);

12.13. Modellhelyzetek lejátszása. (Playing model situations.);

12.14. Önismereti kérdőívek. (Self-knowledge questionnaires.);

12.15. Önfeltáró papír-ceruza eljárások. (Self-discovery paper-pencil procedures.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatomunka, valamint házi feladatok.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Miklós: Vezetéslélektan, Budapesti Műszaki egyetem, Budapest 1994..
2. Gulyás László: A vezetésstudomány alapjai, Szegedi Egyetem Kiadó, Szeged 2012.
3. Hitt, W: A mestervezető, Országos Műszaki Információs Központ Kiadó, Budapest 1988..
4. Klein Sándor: Vezetés- és szervezetpszichológia, SHL Könyvek, Budapest 2001..
5. Moritz, M., Ferguson A.: Vezetés, HVG Könyvek, Budapest 2016..

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Angyal Ádám: A vezetés mesterfogásai, Kossuth Kiadó, Budapest 1999..
2. Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés, KJK, Budapest 1998.
3. Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés, KJK, Budapest 1996..
4. Lappanits Árpád: A vezetés alapkérdései, Comenius Bt., Budapest 2002..
5. Ternovszky Ferenc: Nemzetközi vezetési és szervezési ismeretek, Szókratész Külgazdasági Akadémia, Budapest 1999..

Budapest, 2024

Dr. Császár-Nagy Noémi, PHD, egyetemi docens, Docens

2. számú melléklet: Előtanulmányi rend

**A KORMÁNYZÁS ÉS VEZETÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE
ELŐTANULMÁNYI REND**

Kódszám	Tantárgy	Előtanulmányi követelmény		Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)
		Kódszám	Tantárgy	